

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Περίοδος Δ' — Τόμος 1ος

'Αθήναι, 1 Φεβρουαρίου 1947

"Ετος 69ον — 'Αριθ. 5

Ο ΑΓΙΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΙ

Τώρα και πολλά χρόνια σέ μιὰ χώρα τῆς Αἰγύπτου πού τὴν δνόμαζαν Θηβαΐδα γεννήθηκε ἓνα ἀγοράκι. Ἦταν οἱ πρῶτοι αἰῶνες τοῦ χριστιανισμοῦ, κανένας Ἀπόστολος δὲν εἶχε κατέβει ἀκόμη τόσο βαθειὰ στὴν Ἀφρική γιὰ νὰ διδάξει τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ τὸν Χριστὸ στοὺς κατοίκους. Ἔτσι ὁ πα-

τέρας κι' ἡ μητέρα τοῦ μικροῦ Παχώμιου, καθὼς κι' ὅλοι οἱ συμπατριῶτες του ἦταν εἰδωλολάτρες.

Ὁ Παχώμιος μεγάλωσε κι' ἔγινε ἓνα γερὸ, καλοκαμωμένο καὶ ἀφοβο παιδί. Τοῦ ἄρεσε νὰ παίζει τοὺς στρατιῶτες μαζί με τ' ἄλλα παιδιὰ κι' ἔλεγε πὼς δταν μεγαλώσει θὰ γινόταν ἀξιωματι-

κός. Ὅταν ἔγινε εἰκοσι χρόνων ἔμαθε πὼς ὁ αὐτοκράτορας τῶν Ρωμαίων, ὁ Μεγάλος Κωνσταντῖνος γύρευε γεροὺς καὶ δυνατοὺς στρατιῶτες γιὰ τὶς λεγεῶνες του. Ὁ Παχώμιος πού ἦταν ψηλὸς καὶ στιβαρὸς, ζήτησε νὰ καταταχθῇ, καὶ μαζί με ἄλλους νέους ἐπιβιβάστηκε σὲ μιὰ γαλῆρα πού ἔβαλε πανιά γιὰ τὴ Ρώμη.

Στὸ διάστημα τοῦ ταξιδιοῦ τὸ καράβι ἄραξε σὲ κάποιο λιμάνι καὶ οἱ στρατιῶτες βγήκαν νὰ κάνουν μιὰ μικρὴ βόλτα στὴν πολιτεία. Οἱ κάτοικοι δέχτηκαν τοὺς νεαροὺς ξένους με μεγάλη καλωσύνη. Τόσο φιλόξενα τοὺς φέρθηκαν καὶ με τόση ἀγάπη τοὺς περιποιήθηκαν, ὥστε ὁ Παχώμιος ἔμεινε ἐκπληκτος καὶ ρώτησε τί εἶδους ἄνθρωποι ἦσαν αὐτοί. Τοῦ εἶπαν τότε πὼς ἦταν χριστιανοί, καὶ πὼς προσκυνοῦσαν ἓνα Θεό, δημιουργὸ τῶν πάντων καὶ πανάγαθο. Ὁ Παχώμιος τότε ὀρκίστηκε νὰ γνωρίσει τοῦτον τὸν Θεὸ καὶ νὰ τοῦ ἀφιερῶσει τὴ ζωὴ του.

Κι' ἀλήθεια, δταν τέλειωσε ὁ πόλεμος, ὁ Παχώμιος ἔγινε χριστιανὸς κι' ὕστερα πῆγε καὶ βρῆκε ἓναν ἅγιο γέροντα πού τὸν ἔλεγαν Παλέμωνα καὶ πού τοῦ δίδαξε τὴ χριστιανικὴ τελειοποίηση.

Ὅσο ὁ ἅγιος Παχώμιος συλλογιόταν τὴν ὁμορφὴ τῆς χώρας πού τὴν ἔβλεπε ὁ Νεῖλος καὶ τοὺς κατοίκους τῆς πού ἀγνοοῦσαν τὸν ἀληθινὸ Θεό. Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ τοὺς τὸν γνωρίσει. Ἔτσι ἔδρυσεν ἓνα μοναστήρι, κι' αὐτὸ ἔγινε τὸ κέντρο ἀπ' ὅπου αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι μοναχοὶ δίδαξαν στὸν λαὸ τῆς Θηβαΐδας τὴ χριστιανικὴ θρησκεία.

Ὅταν ἔκανε χριστιανοὺς ὅλους τοὺς Αἰγυπτίους τῆς ἀριστερᾶς δέχθης, ὁ Παχώμιος ἀποφάσισε νὰ ἐκχριστιανίσει κι' αὐτοὺς πού κατοικοῦσαν στὴ δεξιὰ. Πεκίνηκε λοιπὸν ἀπὸ τὸ μοναστήρι του, κατέβηκε

Ὁ ἅγιος ἀνέβηκε στὴ ράχη τοῦ κροκοδείλου

στο ποτάμι και θέλησε να τὸ περάσει κολυμπώντας. Είδε όμως πῶς ἕνα πλήθος κροκόδειλοι πλησίαζαν ἀθόρυβα πρὸς τὸ μέρος του καὶ σὲ λίγο τὸν εἶχε περιτοίχισι ἕνας κύκλος ἀπὸ τεράστια ὀρθάνοιχα στόματα, ὅπου ἀστραφταν κατάσπρες σειρὲς ἀπὸ φοβερά μτερὰ δόντια. Χωρὶς οὔτε μιὰ στιγμή νὰ φοβηθῇ ἢ νὰ δειλιάσει ὁ Παχώμιος τοὺς ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Εὐθὺς ἔκλεισαν οἱ κροκόδειλοι τὸ στόμα τους, οἱ πιδὲ κακοὶ βούτηξαν μέσα στὸ νερό, κι' ἄλλοι σήκωσαν τὰ κοιμισμένα μάτια τους καὶ τὸν κοίταζαν σὰν ὑπνωτισμένοι χωρὶς νὰ δείχνουν πῶς διάθεση νὰ τὸν φάνε.

Ὁ Ἅγιος θαύμαζε τίς φαρδεῖές τους πλάτες, σκεπασμένες ἀπὸ πάνω ὡς κάτω μὲ χοντρά λέπια, τὰ κοντά τους πόδια πὺς τόσο γρήγορα κουνιόνταν μέσα στὸ νερό κι' εὐλογοῦσε τὸν Κύριο πὺς ἐπλάσε τόσο δυνατό πλάσματα ὅσους φώναζε :

— Ἀδελφοὶ κροκόδειλοι, σὶ ὄνομα τοῦ Κυρίου, πάρτε με σὴν πλάτη σας καὶ περάστε με σὴν ἄλλη ὀχθὴ τοῦ Νεῖλου.

Στὰ λόγια αὐτὰ τὰ θηρία κυριεύτηκαν ἀπὸ ἕνα παράδοξο τρόμο καὶ χάθηκαν μέσα στὰ νερά. Ἐνας ὅμως πιδὲ θαρραλέος ἢ πιδὲ καλὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους προχώρησε καὶ βγήκε σὴν ἀκροποταμιά ὡς τὰ πόδια τοῦ Ἁγίου. Ἐκεῖνος τότε ἀνέβηκε σὴν ῥάχη του καὶ ὁ κροκόδειλος ὑπάκουος τὸν πέραςε τὸ ποτάμι, ἐνῶ οἱ ἄλλοι τρέμοντας κοίταζαν ἀπὸ μακριά, κρυμμένοι πίσω ἀπὸ τὰ τεράστια φύλλα τῶν λωτῶν.

Πολλὲς μέρες πέρασαν κι' ὁ Ἅγιος Παχώμιος θέλησε νὰ γυρίσει πίσω στὸ μοναστήρι του. Μόλις ἔφτασε στὸ ποτάμι φώναξε μὲ δυνατὴ φωνή :

— Κροκόδειλε! Κροκόδειλε! Ἐλὰ νὰ με περάσεις !

Ὁ κροκόδειλος γνώρισε τὴ φωνή του. Ἦρθε καὶ βγήκε σὴν ἀκροποταμιά καὶ πρόσφερε ὑπάκουα τὴ ῥάχη του σὸν ἅγιο καὶ τὸν πέραςε τὸν Νεῖλο.

Ὅταν οἱ ἄλλοι κροκόδειλοι εἶδαν πῶς ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔκανε κανένα κακὸ στὸ σύντροφό τους, θέλησαν κι' αὐτοὶ νὰ τοῦ προσφέρουν τίς ὑπηρεσίες τους. Ἔτσι λοιπὸν, ὅταν ὁ ἅγιος Παχώμιος κατέβηκε γιὰ τρίτη φορὰ στὸ ποτάμι καὶ φώναξε :

— Κροκόδειλε !

εἶδε μὲ χαρὰ καὶ μὲ θαυμασμὸ μεγάλο, πῶς ἔχει ἕνα ἄλλα δέκα, ἄλλα εἰκοσι κροκόδειλοι ἔρχονταν κολυμπώντας καὶ σπρώχνοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ποῖς θὰ πρωτοπροφτάσει νὰ πάρῃ τὸν ἅγιο σὴν πλάτη του. Καὶ

ἀπὸ τότε ὁ Ἅγιος Παχώμιος διάλεγε πότε τὸ ἕνα πότε τὸ ἄλλο ἀπὸ τὰ ἔρπετά γιὰ τὰ ποταμίσια του ταξίδια κι' ἐκεῖνα τὸν πηγαιναν στὸ μέρος ἀκριβῶς πὺς ἤθελε.

Στὸ τέλος ὁ Ἅγιος ἄρχισε νὰ νοιώθει ἀληθινὴ ἀγάπη γιὰ τοὺς κροκόδειλους κι' ἡ καρδιά του γέμιζε θλίψη ὅποτε σκεπτόταν πῶς σκληρὰ κι' ἀπάνθρωπα θηρία ἦσαν καὶ τί κακὸ μεγάλο ἔκαναν. Ἐνα πρωτὶ λοιπὸν, σὰν ἔμαθε πῶς οἱ κροκόδειλοι εἶχαν φάει κάτι μικρὰ παιδάκια, κατέβηκε στὸ ποτάμι καὶ κάθισε σὴν ἄμμουδιὰ κι' ἔκλαιγε. Οἱ κροκόδειλοι, νομίζοντας πῶς ἤθελε νὰ περάσει ἀντίκρου ἔτρεξαν κοντὰ του. Τὰ ἔχασαν ὅμως ὅταν εἶδαν τὰ δάκρυα τοῦ φίλου τους.

— Κακοὺργοι ! τοὺς εἶπε ὁ ἅγιος Παχώμιος. Ἀσπλαγχοί, γιατί ἐφάγατε τ' ἄθωα παιδάκια ; εἰσαστε ψεῦτες καὶ ὑποουλοί. Κάνετε πῶς κλαῖτε καὶ πῶς βογγάτε σὰν μικρὰ παιδάκια γιὰ νὰ τραβήξετε κοντὰ σας τοὺς περαστικούς διαβάτες. Ἐγὼ δὲν μπορῶ πῶς νὰ εἶμαι φίλος σας. Ὁ Θεός, ὁ Κύριος ὁλων μας, θέλει ὅλοι μας νὰ εἴμαστε καλοὶ, νὰ μὴν κάνουμε κακὸ σὲ κανένα.

Οἱ κροκόδειλοι ἦσαν πεσμένοι μπρούμυτα μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ Ἁγίου Παχωμίου κι' εἶχαν τὴ μούρη τους χωμένη μὲς σὴν ἄμμο, τόση ντροπὴ νοιώσανε, κι' ἔχυναν δάκρυα ἀληθινά. Καὶ τότε ὁ Ἅγιος Παχώμιος ἔκανε ἐπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ λέγε πῶς ὅσο ἐκεῖνος ζοῦσε εἶχανε πάψει νὰ τρῶνε ἄνθρωπους καὶ εἶχαν γίνε ἡμεροὶ καὶ ἀγαθοὶ σὰν ἀρνάκια.

(Ἀπὸ τὸ γαλλικὸ τῆς M. Pouly)
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΙΟΥΛΗ

ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΑ ΤΟΥ ΔΟΚΙΣΜΟ

ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

— Εἶναι ὅλα τὰ Συννεφοπνεύματα ἔτσι μεγάλα ; ρώτησε ὁ Νάκης.

— Ναί — ἀπάντησε ὁ Σωρεῖτης — ὅλα εἴμαστε πολὺ μεγάλα, γιατί ἔχουμε μεγάλη δουλειὰ νὰ κάνουμε. Ἀλλὰ νὰ, ἔρχεται ἡ Σύλβια, πὺς σὰς ἔφερε ἐδῶ πάνω, καὶ νομίζω πῶς εἶναι ὥρα νὰ πηγαίνω.

Ἡ Σύλβια γλυτροῦσε σὸν ἄερα μὲ χάρη, ὡς πὺς ἔφτασε στὸ σύννεφο ὅπου διασκέδαζαν τὰ παιδιὰ.

— Καίρὸς νὰ πάτε σπῖτι — εἶπε εὐθυμα. Κάνετε εὐχάριστη ἐπισεψή ;

— ὦ ! Γλεντήσαμε τόσο πολὺ ! φώναξαν καὶ τὰ δύο παιδιὰ.

— Ὅλα τὰ παιδιὰ ὑπεραγαποῦν τὸ Σωρεῖτη — εἶπε ἡ Σύλβια, χαμογελώντας σὸν καταρομάλῃ ἀδερφό της.

— Νὰ κι' ἡ Μελανία*, πὺς θὰ σὰς πᾶν στὸ σπῖτι πάνω σ' ἕνα συννεφάκι.

Ὁ Σωρεῖτης καὶ ἡ Σύλβια τ' ἀποχαιρέτησαν κι' οἱ δύο, καὶ τότε — βίzzz! — ἡ Μελανία ξεκίνησε μ' ὄρμη, τόσο γλήγορα, πὺς ξεφώνισαν ἀπὸ τὴ χαρὰ τους. Πετοῦσαν πάνω ἀπὸ λόφους καὶ κοιλάδες κι' ὁ Νάκης γελοῦσε βλέποντας τοὺς ἀνθρώπους κάτωθι τους νὰ τρέχουν γλήγορα νὰ προφυλαχτοῦν, καθὼς ἡ Μελανία τοὺς χτυποῦσε μὲ ζεστὲς βροχοσταλίδες.

— Αὐτὲς οἱ σταλαγματιές εἶναι ζωντανές, δὲν εἰν' ἔτσι ; ρώτησε ὁ Νάκης. Ἡ ἀδερφή μου κάποτε μοῦ διηγήθηκε μιὰν ἱστορίαν γιὰ μιὰ βροχοσταλίδαν, πὺς λεγόταν Λαμπήκος.

— Ναί, τὸ κάθε τι ἔχει ζωὴ — συμφώνησε ἡ Μελανία.

Τώρα ἡ Μελανία ἄρχισε νὰ ρίχνει στάλες ὁλοένα καὶ πιδὲ πολλὲς χαμηλώνοντας πρὸς τὴ γῆ καὶ κατέβαινε ὅλο καὶ πιδὲ γλήγορα.

Ὁ λόφος τῶν εὐκαλύπτων φάνηκε. Μπάννι ! καὶ ἦρθαν ἱστία πάνω στὸ λόφο καὶ τὰ δύο παιδιὰ πετάχτηκαν ἔξω ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς Μελανίας. Ἡ Συννεφοπνεύματα γέλασε ὡς πὺς δάκρυσαν τὰ μάτια της, γιατί εἶχε βάλει τὴν προσοχή της νὰ μὴν πάθουν τίποτα τὰ παιδιὰ.

— Βρέχει, Δίνα — φώναξε ὁ Νάκης — βρέχει, βρέχει !

— Φυσικὰ βρέχει — γέλασε ἡ Μελανία — πάντα βρέχει ὅταν ἐγὼ εἶμαι παρούσα, νὰ εἶσαι βέβαιος γι' αὐτό.

Καὶ τώρα ἄρχισε νὰ ραντίζει τὰ παιδιὰ πιδὲ δυνατό μὲ ζεστὲς βροχοστάλες. Μὲ γέλια καὶ λέγοντας.

— Ἀντίο ! σὴν Μελανία πὺς ἔφευγε κατέβηκαν τρέχοντας γλήγορα τὸ λόφο καὶ χόθηκαν μέσα στὸ μικρὸ τους σπῖτι, ὅπου ἡ μανούλα τοὺς περίμενε.

(Ἀπὸ τ' Ἀγγλικά) Μ. Α. Τ.

* Σ. Τ. Μ. — Με λ α ν ί α (Nimbus) εἶναι τὸ ὄνομα πὺς δίνουν στὰ μεγάλα καὶ παχιά σύννεφα, μολοβιά ἢ μαδρα, χωρὶς ὁρισμένο σχῆμα, πὺς φέρουν τίς μεγάλες βροχές καὶ τὰ χιόνια.

ΑΘΗΝΑ·Τ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

Εἶναι ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου καὶ μάλιστα ὁ κυριώτερος εἶναι νὰ ξαναπαρουσιάσει καὶ νὰ κρατήσει γιὰ πάντα στὸ δραματολόγιό του τὰ παλιὰ ἐκεῖνα ἑλληνικὰ ἔργα πὺς εἶχαν σὸν καιρὸ τους μιὰ μεγάλη θεατρικὴ ἐπιτυχία. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ εἶναι καὶ ἡ «Βαβυλωνία» πὺς τὴν παίζουν τώρα, — μιὰ κωμωδία τῶν πρώτων χρόνων τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας (1836) πὺς ἔκαμε ἀπὸ τότε χιλιάδες παραστάσεις σ' ὅλο τὸν Ἑλληνισμό καὶ διασκέδασε τοὺς πάππους μας τοὺς πατέρες μας καὶ μᾶς τοὺς ἱδίους — γιατί ποτὲ δὲν ἔπαψε νὰ παίζεται — καὶ πὺς θεωρεῖται πιδὲ ἔργο κλασσικὸ. Μερικοὶ τώρα φρονοῦν πῶς ἡ «Βαβυλωνία» δὲν ἔχει παρὰ κάποια ἱστορικὴ ἀξία, ἀλλὰ καμμιὰ σὰ λογοτεχνικὴ καὶ θεατρικὴ ἔργο. Εἶναι πολὺ γελασμένοι ! Ἡ «Βαβυλωνία» ἔχει ἀξία μεγάλη, καὶ γι' αὐτὸ μόνο γι' αὐτό, ἔζησε δάκερο αἰῶνα καὶ θὰ μείνῃ ἀθάνατη.

Ὁ Βυζάντιος πὺς τὴν ἔγραψε — ὅχι ὁ γνωστὸς λεξικογράφος ἀλλὰ ἕνας λόγιος καὶ ζωγράφος ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν πὺς ἦρθε σὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, διορίσθηκε γραμματέας τῆς Γερουσίας στὸ Ναύπλιο — ἦταν ἄνθρωπος μὲ γνώση, μ' εὐφυΐαν, μὲ παρατηρητικότητα καὶ μὲ καλλιτεχνικὸ γούστο. Ἀλλὰ πάντων μὲ τάλαντο συγγραφικὸ, δημιουργικὸ. Κι' ὅλα του αὐτὰ τὰ προτερήματα μᾶς τὰ δείχνει ἡ «Βαβυλωνία», τὸ γνωστότερον καὶ βέβαιον τὸ καλύτερον ἀπὸ τὰ θεατρικά του ἔργα, μιὰ πολὺ πρωτότυπη κωμωδία, ἀληθινὰ ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ζωὴν, μὲ ζωηρότατο ἡθογραφικὸ χρώμα καί, μ' ὅλο της τὸν ἐλαφρὸ χαρμητῆρα — μιὰ κωμωδία γιὰ νὰ γελάῃ ὁ κόσμος — μὲ βέβαιον ἰδέαν καὶ σκοποῦ. Ἰδοὺ μὲ λίγα λόγια ἡ ὑπόθεσις : Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ στὸ Ναύπλιο τὴν πρωτεύουσαν τοῦ νέου κράτους, μαζεμένους Ἑλληνας ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐλεύθερα καὶ ὑπόδουλα. Μιὰ μέρα, σ' ἕνα μαγέρεκο τῆς πόλης, πὺς τὸ διατηρεῖ ἕνας Κύπριος μὲ τὴν οἰκογένειάν του, μπαίνουν γιὰ νὰ φάνε — εἶναι μεσημέρι — ἕνας Ἀνατολίτης (ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ ἁγίου Βασίλειου), ἕνας Πελοποννήσιος, ἕνας Χιώτης, ἕνας Κρητικὸς, ἕνας Ἀρβανίτης κι' ἕνας... Λογιώτατος.

Αὐτὸς δὲν ξέρομε ἀπὸ πὺς εἶναι ἀλλὰ οὔτε χρειάζεται. Γιατὶ δὲν μιλεῖ καμμιὰ ζωντανή, ντόπια γλῶσσα. μιλεῖ... ἀρχαία ἑλληνικά. Οἱ διαφορετικοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι μὲ τὴν φορεσιὰν τοῦ καθένος καὶ μὲ τὴν γλῶσσάν του, πὺς ὡς τόσο εἶναι ὅλοι Ἑλληνες — μιὰ θρησκείαν, μιὰ σημάδιαν, μιὰ ἰδέαν — μαθαίνοντας ἐκεῖνη τὴν ὥραν πῶς οἱ Εὐρωπαῖκες Δυνάμεις ἀπεφάσισαν νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος χαίρονται ἐνθουσιάζονται καὶ ἀποφασίζουν νὰ κάμουν ἕνα κοινὸ φαγοπότην γιὰ νὰ γιορτάσουν τὸ μεγάλο ἐθνικὸ γεγονός. Δύσκολα ὅμως μποροῦν νὰ συνεννοῦνται μετὰ τοὺς γιατί δὲν ἔχουν ἀκόμα μιὰ κοινὴ γλῶσσαν καὶ καθένος μιλεῖ τὴν διάλεκτον τοῦ τόπου του. Ἔτσι ἀπάνω στὸ γλέντι — καὶ τὸ σχετικὸ μεθύσι, ἐννοεῖται — γίνεται μιὰ μεγάλη παρεξήγησις μετὰ τὴν Κρητικὴν καὶ Ἀρβανίτην. Ὁ Κρητικὸς λέει πῶς οἱ Ἀρβανίτες πὺς πῆγαν σὴν Κρήτην, τοὺς ἔφαγαν ὅλα τὰ κοινὰ ἐννοώντας τὰρνιά, (ἀπὸ τὸ κείρω καθὼς ἐξηγεῖ κατὰ τὸν Λογιώτατον). Ὁ Ἀρβανίτης νομίζει πῶς τοῦ λέει ἄλλο. Κι' ἐπειδὴ τὸ παίρνει γιὰ μεγάλη βρισιὰ — ὅπως καὶ θάταν — τραβᾷ τὸ πιστόλι του καὶ πληγώνει τὸν Κρητικὸν στὸ χέρι. Γίνεται τὸ μεγάλο κακὸ καὶ καταφθάνει ὁ ἀστυνόμος μὲ τοὺς χωροφύλακές του. Ἀλλὰ ὁ ἀστυνόμος εἶναι Ἑπτανήσιος. Μιλεῖ ἄλλη γλῶσσαν μὲ πολλὰ φράγματα. Δὲν καταλαβαίνει λέξι ἀπ' ὅτι τοῦ λένε οἱ ἄλλοι σὴν ἀνάκρισιν, καὶ τοὺς χώνει ὅλους σὴν φυλακήν, ὡς καὶ τὸν ξενοδόχον. Ἐκεῖ πάλι γίνονται πολλὰ καμικά ἐπεισόδια. Καὶ στὸ τέλος ἡ Διοίκησις διατάσσει τὸν ἀστυνόμον νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς ἀνθρώπους, ἀκόμα καὶ τὸν Ἀρβανίτην, πὺς συμφιλιώνεται μὲ τὸν Κρητικὸν κι' ἡ κωμωδία τελειώνει χαρούμενα ὅπως ἀρχίζει.

Ἐκεῖνο πὺς μᾶς κάνει πρῶτα — πρῶτα ἐντύπωσις εἶναι ἡ ἀναγλυφικὴ νὰ πῶμε ἀπεικόνισιν τῶν διαφόρων αὐτῶν Ρωμίων. Ὁ Βυζάντιος δὲν ἀποδίδει μόνο τὴν γλῶσσαν τοῦ καθενὸς — πὺς ἄλλως τε τὸ κάνει θαυμάσιον μὲ μιὰ τέλειαν γνώσιν τῶν ἑλληνικῶν διαλέκτων — ἀλλὰ καὶ τὸ χαρακτήρα του, τὴν νοοτροπίαν του, τὸ ἦθος του, τὴν ψυχὴν του. Ὁ Χιώτης τοῦ εἶναι ὁ αἰώνιος Χιώτης, κι' ὁ Ἀρβανίτης τοῦ ὁ αἰώνιος Ἀρβανίτης κι' ὁ Κρητικὸς τοῦ, κι' ὅλοι. Αὐτὸ μόνο ἕνας δημιουργικὸς συγγραφέας θὰ μπορούσε νὰ τὸ πετύχῃ. Καὶ μόνο αὐτὸ τὸ προτέρημα ἂν εἶχε ἡ «Βαβυλωνία» θάφτανε νὰ τῆς

δώσει μιὰ λογοτεχνικὴ ἀξία μεγάλη. Ἀλλὰ ἔχει κι' ἄλλα πολλά. Πρῶτων εἶναι δροσερὴ κι' ἔξυπνη ἀπ' τὴν ἀρχὴν ὡς τὸ τέλος. Κάθε τῆς ἐπεισόδιον, κάθε τῆς σκηνῆς, κάθε τῆς λόγος κάνει τὸ θεατὴν νὰ γελά μὲ τὴν καρδιάν του. Κι' ἔπειτα εἶναι ἡ ἰδέαν ὁ σκοπὸς τοῦ ἔργου. Μ' αὐτό, ὁ Βυζάντιος θέλησε νὰ δείξῃ πόσο ἀναγκαῖα ἦταν μιὰ κοινὴ ἑλληνικὴ γλῶσσαν γιὰ νὰ συνεννοῦνται μετὰ τοὺς οἱ ἀπ' ὅλες τίς χώρες τοῦ Ἑλληνισμοῦ Ἑλληνες. Ἡ γλῶσσαν αὐτὴν θὰ διαδιδόταν μὲ τὸ σχολεῖον μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν. Καὶ δὲν θάταν βέβαια ἡ ἀρχαία ἢ ἡ ἀρχαϊκὴ τῶν Λογιωτάτων τῆς ἐποχῆς, γιατί βλέπουμε καὶ τὸν Λογιώτατον σὲς κωμωδίας νὰ γελοιοποιεῖται μὲ τίς ἑλληνικοῦρες του πὺς δὲν τίς καταλαβαίνει κανένας. Ἀλλὰ μιὰ γλῶσσαν ἀπλή, καμωμένη ἀπ' τὰ κοινὰ στοιχεῖα ὁλων τῶν διαλέκτων κανονισμένη καὶ καθαρισμένη ὅπως περίπου ἐδίδασκε τότε ὁ Κοραῖς. Ὁ Βυζάντιος λοιπὸν μὲ τὴν κωμωδίαν τοῦ εἶχε ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ τὰ ζωτικώτερα ἑλληνικὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς τοῦ : τὸ ζήτημα τῆς κοινῆς γλώσσας τῶν Ἑλλήνων. Ἐκεῖνοι πὺς νομίζουν πῶς ἡ «Βαβυλωνία» δὲν ἔχει πιδὲ σκοπὸ καὶ σημασίαν, στηρίζουν τὴ γνώμην τους στὸ ὅτι τὸ ζήτημα πέραςε, λύθηκε. Κι' ὅμως, ἂν ἐξετάσουμε κατὰ βάθος, θὰ ἴδουμε ὅτι τὸ ζήτημα μένει ἀρκετὰ αὐτο καὶ σὲς κάποια... βαβυλωνία δὲν ἔπαψε ἀκόμα νὰ βασιλεύῃ σὸν Ἑλληνισμό. Γιατὶ πεῖτα εἶναι αὐτὴ ἡ γλῶσσαν τῆς κοινῆς συνεννόησεως ; Ἀλλὰ ἔχουν οἱ ἐπιστήμονες, ἄλλη οἱ λογοτέχνες. Τὴν καθαρεύουσαν οἱ πρῶτοι, τὴν δημοτικὴν οἱ δεῦτεροι. Κι' ἀκόμα, ὑπάρχουν χίλιων εἰδῶν καθαρεύουσες — ἡ ὑπεραρχαῖζουσα, ἡ ἀρχαῖζουσα, ἡ δημοτικίζουσα, ἡ ἀπλή — καὶ χίλιων εἰδῶν δημοτικές, ἡ καθάρια, ἡ ἀνακατωμένη, ἡ μαλλιάρη... Στοιχηματίζω λοιπὸν πῶς ἕνας συγγραφέας μισούμενος τὸν Βυζάντιον θὰ μπορούσε καὶ σήμερον νὰ γράφῃ μιὰ «Νέα Βαβυλωνία» ὅχι πιδὲ μὲ τίς διαλέκτους κάθε τόπου, ἀλλὰ μὲ τίς διαφορὰς μορφὰς τῆς γραπτῆς γλώσσας, ὅπως μιλεῖται σὲς γραμματισμένους κύκλους. Γιὰ φαντασθῆτε, π. χ. πόσες «παρεξηγήσεις» μπορούσε νὰ προκύβουν ἀπὸ ἕνα ποίημα μαλλιάρου ποιητῆ, πὺς θάθελε νὰ τὸ διαβάσῃ καὶ νὰ τὸ ἐξηγήσῃ ἕνας ἀνίδεος καθηγητῆς πὺς δὲν ἔχει παρὰ τὸν ἑανοφῶντα του καὶ τὴν ἐφημερίδα του !

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Ε. NESBIT

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΤΟ ΣΠΑΣΜΕΝΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

Πρην από καιρό—δηλαδή τις περασμένες διακοπές—ο Ψάμμεντ είχε πη στα παιδιά πώς κανένας δεν έπρεπε να μάθω ότι αυτός μπορούσε να κάνει να γίνουν αληθινά όλα όσα τα παιδιά θα επιθυμούσαν.

Η επιθυμία που είχαν εκφράσει τα παιδιά την τελευταία στιγμή που χωρίζονταν από τον Ψάμμεντ ήταν εκείνο που είπε η Τζέννη τότε. Να ξαναδούν τον Ψάμμεντ γρήγορα. Αυτό γίνθηκε τη στιγμή που τον βρήκαν μέσα στο κλουβί.

Τώρα που τον είχαν στο σπίτι ήταν κι αυτό μια επιθυμία τους που είχε εκπληρωθεί από τον Ψάμμεντ. Και γι' αυτό έπρεπε η παρουσία του να μείνει μυστική κι ούτε η παραμύθια να μάθω ποτέ τίποτα γι' αυτά όλα.

Έτσι και γίνθηκε, γιατί σίγουρα η παραμύθια δε θα άφηνε ένα ζώο να κοιμάται κάτω από το κρεβάτι των κοριτσιών, μέσα σ' ένα μπάνιο γεμάτο άμμο.

Όταν πήρανε το πρωινό τους, —βούτυρο μέλι και φρυγανιές—η Ανθία πήγε και τράβηξε το μπανάκι κάτω από το κρεβάτι, και ξύπνησε τον Ψάμμεντ.

Τινάχτηκε, και ξεπετάχτηκε πάνω. Δε θα καλοφάγατε, τούς είπε. Δεν είναι ούτε πέντε λεπτά που ξάπλωσα.

Είναι σχεδόν μια ώρα—είπε η Ανθία. Έλα, μάς το υποσχέθηκες.

Άκουσε, είπε ο Ψάμμεντ καθισμένος πάνω στην άμμο. Θέλω να σου πω για να είμαστε μια για πάντα εξηγημένοι πώς...

Περίμενε, περίμενε σε παρακαλώ, είπε η Ανθία, να μάς πής όταν θάμαστε όλοι μαζί. Δε θέλω να νομίζουν οι άλλοι πώς κάνω κατάχρηση της καλωσύνης σου και σ' αφήνω να μου μιλάς όταν είμαστε μόνοι οι δύο μας.

Γονάτισε μπροστά στην άμμο, κι άπλωσε τα χέρια της. Ο Ψάμμεντ θυμήθηκε πόσο ευτυχισμένος ήτανε την προηγούμενη μέρα όταν τον κρατούσε στην αγκαλιά της η Ανθία, και πήδηξε πρόθυμα στα χέρια της.

Η Ανθία τον τύλιξε στο σάλι της και τον κατέβασε κάτω. Τον υπο-

δεχθήκανε με συγκινητική σιωπή. Στο τέλος η Ανθία είπε:

—Μιλήστε λοιπόν!

—Πού βρισκόμαστε εδώ; ρώτησε ο Ψάμμεντ ρίχνοντας δόλγυρα ένα ερευνητικό βλέμμα.

—Στην τραπεζαρία, είπε ο Ρόμπερτ.

—Δε μ' άρεσει, είπε ο Ψάμμεντ.

—Δεν πειράζει, είπε η Ανθία ευγενικά. Θα σε πάρω όπου θέλεις εσύ. Τώρα πές μας τί ήθελες να μου πής απάνω, όταν σου είπα να τ' αφίσσεις να μάς το πεις σ' όλους μαζί;

—Πραγματικά, είπε ο Ψάμμεντ, ήτανε πολύ ευγενικό εκ μέρους σου να θέλεις να μιλήσουμε όλοι μαζί. Έδειξες πώς δεν είσαι καθόλου εγωίστρια.

—Η Ανθία είχε δίκιο, είπε η Τζέννη, αλήθεια πές μας τί ήθελες να τής πεις!

—Θα σάς το πω, απάντησε ο Ψάμμεντ, αφού τόσο θέλετε να το μάθετε. Ήθελα λοιπόν να τής πω αυτό. Μου σώσατε τη ζωή μου, —δεν είμαι άχαριστος—μ' ας δώσουμε αν θα έχουμε όλοι μας καμιά ωφέλεια από αυτό. Βλέπω πώς δεν ξέρετε και πολλά πράγματα, και πώς εγώ αξίζω πολύ περισσότερο από σάς.

—Και βέβαια, είπε διακόπτοντάς τον η Ανθία.

—Δεν είναι ευγενικό να με κόβεις άμα μιλώ, είπε ο Ψάμμεντ. Αυτό που θέλω να σάς πω είναι πώς δε θαρχίσουμε τα παιχνίδια και τα χάδια, γιατί τότε δε θαξίζε κι ο κόπος να ξανασυναντηθούμε. Έτσι τουλάχιστο νομίζω εγώ.

—Έτσι είναι, είπε ο Κύριλλος μάς το είπες από την αρχή.

—Λοιπόν, ξανάπε ο Ψάμμεντ, αφού είμαστε σύμφωνοι, θα πάνε όλα καλά. Όπως στρώσεις θα κοιμηθείς, λέει η παροιμία. Όπως μου φερθήκατε θα σάς φερθώ. Θέλετε να σάς πω, πώς βρέθηκα σε κείνο το φοβερό μαγικό που μ' αγοράσατε; Ω! δεν είμαι άχαριστος. Δεν το ξεχνώ, και δε θα το ξεχάσω ποτέ μου, πώς με πήρατε από εκεί μέσα!

—Ναι, πές μας το, είπε η Ανθία. Είσαι πολύ έξυπνος, μ' άσως μ' όλη την έξυπνάδα σου δε μπορείς να νοιώσεις την αγάπη και το θαυμασμό μας για σένα. Δεν είν' έτσι, παιδιά;

Τα παιδιά είπαν ναι, και καθίσανε γύρω από το τραπέζι.

Ο Ψάμμεντ τοποθετήθηκε πάνω στο πράσινο τραπεζομάντηλο και είπε:

—Όταν φύγατε από την έξοχή, πήγα να ξαπλώσω στην άμμο και να κοιμηθώ. Είχα κουραστεί ν' ακούω τις ανόητες επιθυμίες σας, και νόμιζα πώς θα κοιμόμουνά ένα χρόνο!

Η Τζέννη χασμουρήθηκε. Μόλις άκουγε να μιλάνε για ύπνο νύσταζε πρώτη και καλλίτερη.

—Έτσι λοιπόν; είπε ο Ψάμμεντ που του κακοφάνηκε αυτό. Τότε δε θα σάς πω πολλά πράγματα. Ένας άνθρωπος μ' έπιασε. Τον δάγκωσα. Μ' έβαλε σε μια σακκούλα. Μαζί μ' ένα σκοτωμένο λαγό κι' ένα ψόφιο κουνέλι. Με πήρε σπίτι του, μ' έβαλε σ' ένα καλάθι, και με πήγε σ' αυτό το μέρος που με βρήκατε, που το λένε—δπως έμαθα—«Καινούργια Βιβουλών» αν και δεν έχει καμιά σχέση με την παλιά. Εκεί με πούλησε σ' αυτόν τον έμπορο. Τους δάγκωσα και τούς δυό ως το κόκκαλο. Αυτά είναι τα νέα μου. Τώρα πείτε μου τα δικά σας.

—Εμείς δεν έχουμε ευχάριστα νέα, είπε ο Κύριλλος με στενοχώρια. Ο πατέρας έφυγε για την Αμερική, και η μητέρα είναι άρρωστη στη Μαδέρα, μαζί με το μικρό μας αδερφάκι. Πώς θαθέλα ναρθούν όλοι πίσω πάλι, γεροί κι' ευτυχισμένοι!

Από συνήθεια, ο Ψάμμεντ άρχισε να φουάει δυνατά για να κάνει το θέλημα του Κυρίλλου. Μά ξαφνικά σταμάτησε.

—Ξεχάστηκα, είπε. Δε μπορώ να σάς κάνω κανένα χατήρι για την ώρα. Αρκετά σάς έκανα.

—Τότε είπε ο Κύριλλος, ας φωνάξουμε την παραμύθια να σου το ζητήσει εκείνη, να ξαναφέρεις τον πατέρα και τη μητέρα. Είμαι σίγουρος πώς δε θα πεις όχι.

—Δε γίνεται αυτό, είπε το στοιχειό της άμμου. Είναι το ίδιο σάν να το ζητούσες εσύ, δε θα πιάσει.

—Τότε, δε μπορείς να μάς βοηθήσεις σε τίποτα, είπε η Τζέννη. Και γώ που νόμιζα πώς κάτι θα κάνατε για μάς! Από την ώρα που σε σώσαμε, σκέφθηκα πώς θα μάς έφερνες πίσω τουλάχιστο τον πατέρα, αν δε μπορούσες να κάνεις και τη μητέρα καλά.

Και η Τζέννη άρχισε τα κλάματα.

—Σώπα! Σώπα, φώναξε βιαστικά ο Ψάμμεντ. Ξέρεις πώς δε μ' άρεσει να σάς βλέπω να κλαίτε, αρ-

ρωσταίνω. Άκούστε, θα σάς δώσω ένα μαγικό φυλαχτό.

—Είναι εύκολο να το λείει κανείς, είπαν τα παιδιά.

—Όχι! Όχι, μιλάω σοβαρά, είπε ο Ψάμμεντ. Είναι κάτι που έχει τη μεγαλύτερη μαγική δύναμη μέσα σ' όλο τον κόσμο. Ο άνθρωπος που πήγαινε να με πουλήσει μπήκε πρώτα σ' ένα άλλο μαγαζί. Κι' ενώ με παζάρευε εγώ κοιτάζοντας στη βιτρίνα είδα πάνω σ' ένα μικρό δισκάκι το μαγικό φυλαχτό που σάς λέω, άναμνα σε χίλια άλλα μικροπράγματα. Αν μπορούσατε και τ' αγοράσετε, τότε θα μπορούσατε να χετε, τι θέλει η καρδιά σας.

Τα παιδιά κυταχτήκαν τότε με τ' άλλο κι' ύστερα κοιτάζανε όλα μαζί τον Ψάμμεντ. Κι' ο Κύριλλος αφού ξερέδωσε μια δυό φορές, πήρε ξαφνικά το θάκρο να πει αυτό που σκέπτονταν όλα τα παιδιά.

—Ελπίζω να μη θυμώσεις, είπε στον Ψάμμεντ. Μά έχω να σου πω αυτό. Όταν μάς πρωτοείπες πώς θα μάς κάνεις να βγούν αληθινές όλες οι επιθυμίες μας, δεν ξέραμε τί να ευχηθούμε και μαλλώνουμε και δεν κάναμε τίποτα στο τέλος. Τώρα με το μαγικό φυλαχτό αυτό, φαντάζεσαι τί έχει να γίνει;

—Βλέπω πώς δεν ξέρετε που πάνε τα τέσσερα. Και πώς δε βλέπετε πιδ μακριά από τη μύτη σας, είπε ο Ψάμμεντ θυμωμένος. Άκούστε δώ. Αυτό το μαγικό φυλαχτό είναι έντελως άλλο πράγμα. Ένδιαφέρομαι για σάς, και γι' αυτό σάς μίλησα για το φυλαχτό. Άλλιώς δε θα τώκανα. Και θα δήτε που όλα θα πάνε καλά, λοιπόν; Σύμφωνοι;

—Μη θυμώνεις, είπε η Ανθία. Σε παρακαλώ. Μη θυμώνεις. Μά δεν έχουμε άλλα λεφτά, ως που να γυρίσει ο πατέρας. Εκτός αν μάς στείλει μερικά, με κανένα γράμμα. Έχουμε όμως έμπιστοσύνη σε σένα. Κι' ύστερα, δσα λεφτά κι' αν είχαμε θαξίζε να τα δώσουμε όλα, αν μ' αυτό τον τρόπο μπορούσαμε να κάνουμε το πατέρα και τη μητέρα να ξαναγυρίσουν!!

—Κάντε ότι θέλετε, είπε ο Ψάμμεντ. Εγώ πάω να ξαπλώσω στην άμμο μου ως που να αποφασίσετε.

—Όχι! Όχι! είπαν όλοι με μια φωνή και η Τζέννη πρόσθεσε. Τό άποφασίσαμε, δεν το βλέπεις; Στάσου να βάλουμε τα καπέλλα μας. Θάρθεις μαζί μας;

—Και βέβαια, είπε ο Ψάμμεντ. Άλλιώς πώς θα το βρήτε το μαγικό μόνι σας;

Έτσι, βάλανε τα καπέλλα τους,

πήρανε μαζί τους τον Ψάμμεντ μέσα σε μια σακκούλα.

—Έχει το μισό βάρος από το μωρό μας, είπε ο Ρόμπερτ, και τα κορίτσια ακούγοντας άναστενάξαν.

Ο Ψάμμεντ έδραζε το μάτι του από τη σακκούλα, κι' οδηγούσε τα παιδιά από που να πάνε.

—Πώς τον ξέρεις το δρόμο; άπόρησε ο Ρόμπερτ. Δε μπορώ να το καταλάβω!

Και ο Ψάμμεντ απάντησε κοφτά:

—Ναι, δε μπορείς, κι' ούτε θα μπορούσες να το καταλάβεις ποτέ!

Τέλος φτάσανε σ' εκείνο το μαγαζί. Είχε ένα σωρό πράγματα στη βιτρίνα του. Μαντήλια μεταξωτά, κινέζικα βάζα, τσαγιέρες, φλυτζάνια, γιαπωνέζικα μπιμπλό, πίπες, σπαθιά, πιστόλια, λαιμοδέτες άσημένια κουτάλια, σε δωδεκάδες, βέρες πάνω σε κόκκινο πανί.

(Άκολουθεί)

ΒΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

(ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ)

7

ΜΥΙ Α Ι

Μέλι χυμένο βρήκανε
κ' έπεσαν πεινασμένες
και τρώγοντας ξεχάστηκαν
οί μύγες οί καημένες.

Μά κάποτε κολλήσανε
και κλαίν και λέν με πόνο:
—Άχ, τ' είν αυτό που πάθαμε
για λίγη γλύκα μόνο!..

**

8

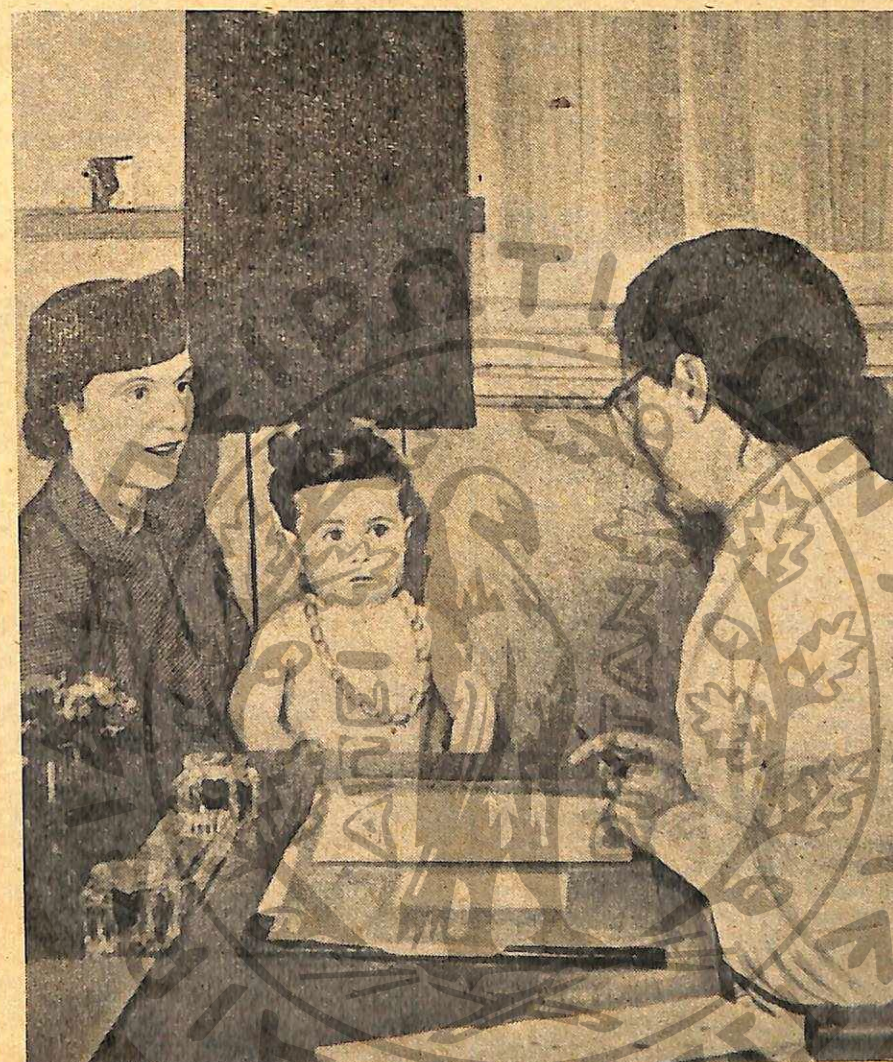
ΟΡΝΙΘΟΘΗΡΑΣ ΚΑΙ ΚΟΡΥΔΟΣ

Ο πουολόγος έστηνε
παγίδες για πουλάκια
Και μια σταρίθρα τον ρωτά:
—Τί φτιάχνεις;—Παλατάκια!..

Μά σάν επιάστηκε η φτωχή
κ' ήρθε για να την πάρει
του λέει:—Σε τέτοια δύσκολο
σπίτια να βρεις νοιάρη!..

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

Πρώτη επίσκεψη στον βρεφικό σταθμό.

(Άνεκινώθη απ' τον Νηρέα)

Ο ΦΑΣΟΥΛΗΣ ΚΑΙ Η ΓΚΑΜΗΛΑ

Γινότανε μεγάλη φασαρία τα καλιά χρόνια, τις Απόκριες, στους δρόμους της Αθήνας. Κάθε τόσο τα «Ντουμπελέκια» άναστανότανε τη γειτονιά μου.

— Τι είναι;
— Η Γκαμήλα!

Τρεχάλα, έμεις τα παιδιά, τις σκάλες για να βγούμε απ' την αυλόπορτα. Σε λίγο, το «Αποκριάτικο θηρίο» — η γκαμήλα — που δεν είχε καμιά σχέση με το χορτάρι και υλομυνητικό ζώο που διασχίζει τας έρημους, έμπαινε στο δρόμο μας με την ακολουθία της. Προπορευόνταν δυο — τρεις μασκαρεμένοι κρεμαντάδες με ντενεκεδένια κουτιά στο χέρι για να τούς ορίουν πενταροδεκάρες. Ακολουθούσε κάποιος άλλος μουτζουρωμένος με φούμο — παρίστανε τον «Αράπη» — που βαρούσε το «ντουμπελέκι», και, πίσω τους, έρχότανε η γκαμήλα με καμιά τριανταριά χαζούς και αλγές γύρω της.

Τί σαματάς ήταν αυτός, θέε μου! Ο δρόμος του σπιτιού μου σεινότανε από τις φωνές και την πρόγχα!

— Η Γκαμήλασα!...
— Ω! Ω! Ω!...

Και η πρόγχα μεγάλωνε σαν άρχιζε να χορεύει η γκαμήλα με τα τραγούδια που της έλεγαν ο «Αράπης». Θα με ρωτήσετε: πώς χόρευε; Α πρέπει κάπως να σάς την περιγράψω για να το καταλάβετε.

Ας άρχισουμε από το κριώτερο τμήμα του κορμιού της πουχε και τα τέσσερα ανθρώπινα ποδάκια της. Αυτά μαντράχαλοι το σχημάτιζαν, από τους επαγγελματίες τεμπέληδες, δυο μόνες που κρατούσαν στους ώμους τους ένα ξύλινο στενόμακρο τελάρο σκεπασμένο με μπογιατισμένες λινάτσες και που μονάχα τα ξυπόλυτα ποδάκια τους φαινότανε σαν περπατούσαν, γιατί τους σκέπτιζε η λινάτσα. Ο ένας απ' αυτούς, ο μπροστινός, βαστούσε και το λαιμό με το κεφάλι της γκαμήλας. Τώρα καταλαβαίνετε γιατί η αποκριάτικη γκαμήλα μπορούσε όχι μονάχα να περπατάει, να τρέχει και να γονατίζει όπως οι πραγματικές αλλά και να χορεύει Καλαματιανό ή Τσάμικο ή Ζεμπέκικο — άνολογα με το τραγούδι που της έλεγε ο γκαμηλιέρης — και ακόμα να μιλάει με ανθρώπινη φωνή και να ζητάει, σαν βριακότανε μπροστά σε κάποια ταβέρνα, κατοσταράκια ρετσίνας για να ξεκουραστεί. Από κάτω τρυπές τότε πουχε η λινάτσα, βγαίνανε οι χερούκιες τους «μ' αράπας», από το δίσκο του ταβερνιέρη, τα γιομάτα ποτήρια.

— Χρόνια πολλά, Βάγγο!
— Γειά σου, Νόντα!

Αλλά για να συμπληρώσω την περιγραφή πρέπει να πω δυο λέξεις και για το λαιμό με το κεφάλι της. Αυτό

ήταν ένα ξύλο που του είχαν θέσει γύρω του άχυρα και πούχαν τυλίξει με προβιά. Στη μιά του άκρη, κατέληγε σε κεφάλι παράδοξου ζώου στολισμένο με κουδούνια, κορδέλλες και χαϊμαλιά και με δυο τρομερές μασέλες π' άνοιγοιγκλείνανε σαν τραβούσαν από μέσα κάποιο σχοινάκι. Αυτές οι μασέλες ήταν ο φόβος των παιδιών και των μεγάλων. Αρπάζανε κουλούρια από τους κουλουρτζήδες, μανταρίνια και πορτοκάλια από τα καροτσάκια, ξερολούκουμα από τους στραγαλάδες, φραντζόλες από τους φούρνους, καμιά φορά και τα καπέλλα που φορούσαν αν είχε τέτοια έμπνευση η γκαμήλα.

Θα με ρωτήσετε πάλι: Πού πηγαίνανε όλοι αυτά;

Στα χέρια των μαντραχαλάδων! Πού άλλου!... Είχε η αποκριάτικη Γκαμήλα οισοφάγο, μιά τρύπα δηλαδή στο λαιμό της. Τα πορτοκάλια και τα μανταρίνια κυλούσαν απ' αυτήν την τρύπα στα χέρια τους. Για τις φραντζόλες, αν δεν έβγαίνει ο φούρναρης να την πάρη από το στόμα της, ήτανε ο «Αράπης» που βαρούσε το ντουμπελέκι. Την πλησίαζε, την χάιδευε, κι' εκείνη άνοιγε το στόμα της και του τις παρτέδινε.

Μα καιρός είναι να ξαναγυρίσουμε στο δρόμο που καθόμουνε σαν ήμουνα παιδί.

Η Γκαμήλα έπιτέλους πέρασε, τα «ντουμπελέκια» οβύσανε, κι' έμεις άνεβήκαμε στο σπίτι κι' άνοιξαμε τα βιβλία μας. Μόλις είχαμε περάσει μερικά λεπτά και — πάλι φασαρία έξω. Ταράτμ — τάν — τάν... Ταράτμ — τάν — τάν...

— Τούμπανα! Τι είναι;
— Τό γαϊτανάκι!

Κουτρονβάλα πάλι μεις τις σκάλες! Άλλο πανηγύρι τώρα, με μουσική του τη τη φορά — κλαπαδόρες και κλαρίνα! Στα βάθη του δρόμου φαίνονται καμιά δεκαριά μασκαρεμένοι — οι μισοί με ανδρικά και οι άλλοι με γυναικεία ρούχα — κι' ένας πανύψηλος πιερότος που κρατάει ένα κοντάκι με κορδέλλες. Δεν λείπουν κι' απ' εδώ οι κρεμαντάδες με τα ντενεκεδένια κουτιά για τις πενταροδεκάρες, ούτε οι χαζοί και η μαρίδα, ή τιμητική ακολουθία τους. Όλοι αυτοί προχωρούν κι' έρχονται προς το μέρος μας κι' άναστατώνεται πάλι ο δρόμος κι' άνοίγουν τα παράθυρα και οι μπαλκονόπορτες.

— Τό γαϊτανάκι!

— Ύψιστε Θεέ! Οι μασκαράδες σταματήσανε μπροστά στην πόρτα μας!

— Τι θα γίνει;

— Θα χορεύουνε!

Συναγερμός! Τα μικρομάγαζα άδειάζουν. Νοικοκυρές και υπηρέτριες,

γέροι και γριές, πλημμυρίζουν μπαλκόνια και ταράτσες για να παρακολουθήσουν το θέαμα. Κάποιοι καλιάτσος βγάξει μιά σφυρίχτρα και σφυρίξει. Η μουσική άρχίζει να παίζει. Κι' ενώ οι κλαπαδόρες και τα κλαρίνα ξεσκίζουν κυριολεκτικά τ' αυτιά με τις παραφωνίες τους οι μασκαρεμένοι χορεύουν πόλκα ή βάλς γύρω από το κοντάκι που έχει στήσει ορθό το πανύψηλος πιερότος, κρατώντας ο καθένας τους από μιά κορδέλλα. Γι' αυτό λεγότανε και γαϊτανάκι. Κόντεψα να λιποθυμήσω κάποτε από την τρομάρα μου μ' έναν απ' αυτούς τους χορευτές που ήταν ντυμένους γυναικεία. Σ' ένα τσαλιμάκι πούκανε χορεύοντας, τούπες ή μουτσούνα που φορούσε και φάνηκε η φάτσα του. Ο άσχημότερος γοργίλλας της Αφρικής θάτανε άσφαλώς άγγελος μπροστά του! Μουστάκια, γένεια, φρύδια σκέπαζαν όλόκληρο σχεδόν το πρόσωπό του και λαμπυρίζανε τα μικρά, σαν χάνδρες, μάτια του, με τέτοιο τρόπο, που έλεγε πώς ήταν ζωτικό και όχι άνθρωπος.

Μα ύπρχαν κι' άλλοι πειρασμοί της παληάς Απόκριας που μάς ξεμυαλίζανε σαν είμαστε παιδιά. Ήταν τα «Αραπάκια» που χορεύανε κι' αυτά στους δρόμους με «ντουμπελέκι» σαν την γκαμήλα, το «Γαϊδουράκι» οι «γύφτοι με την άρκουδα ή την μαϊμού», ο «ποιητής του κάρρου» που δινε παραστάσεις όπως και ο Φασουλής. Αν πήτε για τις πλατείες... άφήστε τα! Μεγάλη δουλειά! Εκεί βασιλεύανε τα «ρόπαλα» θίασοι δηλαδή ολόκληροι από παλαιστές, άκροβάτες, θαματοποιούς, ταχυδακτυλουργούς, άνθρωποι που καταπίνανε σπαθιά, βγάζανε φλόγες από το στόμα τους, λυγούσανε χονδρές σιδερένιες βέργες με τα γερά χέρια τους.

Θα διαθέσω το χώρο που μου μένει για να σάς πω δυο λόγια, για το Φασουλή. Με συγκινοφσε ιδιαίτερα σαν ήμουνα παιδάκι. Έστνε τη μικρή φορητή σκηνούλα του όπου μπορούσε να χει άκροατήριο — από παιδιά το περισσότερο, όπως καταλαβαίνετε. Γι' αυτό τον συναντούσαμε, κάθε μέρα, τώρα την Αποκριά, μεσημέρι κι' απόγευμα πιδ κάτω απ' το σχολείο μας. Μας περίμενε, ο κακομοίρης, την ώρα που σχολάγαμε, για να μάς διασκεδάσει.

— Παιδιά! Ο Φασουλής σήμερα θα σάς κάμη το λύκο με τ' άρνάκι.

Φωνές έμεις!

— Ω! Ω! Ω!

— Παιδιά, να ρίξετε καμιά πεντάρα στο κουτί!

— Ω! Ω! Ω!

— Ήσυχία γιατί θα φύγω!

Μπροστά σε τέτοια άπειλή ή πρόγχα σταματούσε κι' άρχιζε ή παράστασις. Διαρκούσε 8 έως 10 λεπτά και το

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΕΝΑ ΤΥΧΕΡΟ ΠΑΙΔΙ

Έτσι ονόμασαν προχτές οι έφημερίδες τον μικρόν Άλλαν Μάκκαιη από το Νιούαρκ των Ην. Πολιτειών που παρὰ-τρίχα γλύτωσε από ξαφνικό θάνατο. Έγώ όμως τον θαυμάζω πιδ πολύ για την ψυχραιμία του παρὰ για την τύχη του, κι' όμολογώ πως αν ήμουν στη θέση του δεν ξέρω αν θα φαινόμουν τόσο ψυχραιμος. Λοιπόν ο φίλος μας άρχισε την ημέρα του με δύο άνοησίες: Πρώτα άργοπόρησε να φύγει από το σπίτι του για το σχολείο κι' ύστερα έτρεξε για να προφτάσει το Λεωφορείο. Ο δρόμος όμως ήταν σκεπασμένος με πάγο — που οι λιακάδες μας! — και ο νεαρός Άλλαν Μάκκαιη γλύστρησε κι' έπεσε κάτω. Σηκώθηκε όμως γρήγορα στα πόδια του, πήδησε στο λεωφορείο, που στο μεταξύ είχε σταθή κι' έκανε να βάλει το χέρι του στην τσέπη για να πληρώσει το εισιτήριο του. Και τί είδε τότε; Το μετάλλινο μολύβι του που είχε περασμένο στην τσέπη του γιλέκου του, βρισκόταν καρφωμένο στο στήθος του, σαν λόγχι στο μέρος άκριβώς της καρδιάς. Φαίνεται πως όταν ο Άλλαν Μάκκαιη έπεσε, το μολύβι χώθηκε στο στήθος του, χωρίς ο μικρός να το πάρει είδηση.

Εν τω μεταξύ οι επιβάτες είχαν περιτοχιχσει τρομαγμένοι το παιδί, μα εκείνος ψυχραιμότατος φώναξε:

— Μή μ' άγγίξει κανένας πριν έρθει ο γιατρός!

Κάθισε λοιπόν άτάραχος στον πάγο και το λεωφορείο τράβηξε όλοταχώς προς την πρώτη κλινική. Σε λίγα λεπτά ο νεαρός λογιζόμενος βρισκόταν στο χειρουργικό τραπέζι, κι' εκεί οι γιατροί ύστερα από μιά λεπτότατη έγχείρηση του έβγαλαν το μολύβι που είχε τρυπήσει το περικάρδιον και είχε φθάσει ως το μυοκάρδιον, έπειδή όμως έμεινε εκεί σφηνωμένο δεν άφηνε να προκληθή αιμορραγία, πράγμα που θα γινόταν άσφαλώς αν ο Άλλαν Μάκκαιη άφηνε να του το τραβήξουν οι άλλοι επιβάτες!

Αυτό θα πη να είσαι πρόσκοπος και να έχης παρακολουθήσει πρώτες βοήθειες!

ΜΙΑ ΣΚΛΗΡΗ ΦΑΡΣΑ

Κι' αυτό από την Αμερική με ήρωες όλους τους μαθητές της πολιτείας του Ίλλινόις. Κάποιος κακοθησάτος φαρσέρ έδωσε στο ραδιόφωνο μιά επίσημη τάχα άνακοίνωση, πως τα σχολεία άπεφάσισαν να καθιερώσουν άλλη μιά ημέρα άργίας την έβδομάδα εκτός από την Κυριακή, και να μένουν κλειστά και την Πέμπτη! Φαντάζεστε τον άλαγμό και τα πανηγύρια του μαθητοκοσμου που κατέβηκε στους δρόμους κι' έκανε διαδήλωση! Την άλλη μέρα όμως ή είδηση διαψεύσθηκε κι' έτσι τα μαθητούδια έμειναν με τη χαρά!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΜΙΚΡΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

1. ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Ο Πιπίνος

Πού είναι ή καλή νεράιδα;

2. ΟΙ ΑΝΑΚΑΤΕΜΕΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Είχα κάνει έναν κατάλογο από τα καλύτερα ελληνικά και ξένα παιδικά μυθιστορήματα, μα ο τυ-

πογράφος μου άνακάτεψε τους τίτλους και τώρα είναι άδύνατο να τους ξαναβρώ. Μήπως έσείς μπορείτε να το καταφέρετε καλύτερα; Ορίστε οι άνακατεμένοι τίτλοι: Ο μικρός Ροβινσών Το νησί του βάλτου Για την οικογένεια Η σφίγγα των θησαυρών Τα μυστικά στη σελήνη Ο Έλβετος λόρδος Χωρίς πατρίδα Από την γη των πάγων.

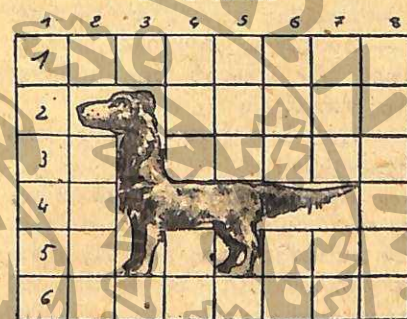
3. ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ;

α) Γεννήθηκε στην Ίταλία. β) Δίσασε πολύ όσπου να περάσει ένα ποτάμι, που ωστόσο δεν είναι και τόσο πλατύ. γ) Έδωσε τόνομά του σ' όλους τους βασιλάδες του κόσμου. δ) Ονομάστηκε πατέρας της επιστήμης του. ε) Κάποιος άκούγοντάς τον να διαβάζει έκλαψε. ζ) Καθένα από τα έργα του έχει τ' όνομα μιάς μυθολογικής γυναίκας.

β) Ονομάστηκε πατέρας της επιστήμης του. ε) Κάποιος άκούγοντάς τον να διαβάζει έκλαψε. ζ) Καθένα από τα έργα του έχει τ' όνομα μιάς μυθολογικής γυναίκας.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΣΤΗΥΡΟΛΕΞΑ

4. Ο ΑΖΩΡ

Οριζόντιος: 1. Νησί του Αιγαίου. 2. Είναι άσπρο σαν το λινό. 3. Θερραπεία. 4. Επιφώνημα. 5. Αρχαία θεότης. 6. Περίφημο άγαλμα. Καθέτως: 2. Αρχαία βασιλοπούλα. 4. Σύνδεσμος - Γράμμα του άλφαβήτου. 5. Προστακτική - Άρθρον. 6. Φωτίζει - επιφώνημα. 7. Σύνδεσμος - άρθρον. 8. Ίδρυτης Μονής.

Αύται τοῦ 2ου φύλλου: Έμ.Ε. Μαυρομαμάτης, Αθήναι, Κάπη Μπενέτου, Κατέλλι Κρήτης. Συμμετασχόντες: Μαρτίνα Βενιέρη, Αθήναι, Μαρία Μοντάκη, Κορυδαλλός, Φωτούλα Κέλερη, Αθήναι.

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ L. LAMBRY

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ

ΘΥΕΛΛΑ ΣΤΟΝ ΩΚΕΑΝΟ

Ο Ντίκ Γκέρντον, δρβιος μπροστά στα κιγκλιώματα του καραβιού, με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος κοίταζε τη θάλασσα, που άπλωνόταν ως πέρα μακριά βαθεία κι' ανεξερεύνητη. Ο ήλιος όσο πήγαινε ανέβαινε στον ουρανό. Ο καιρός ήταν κατακάθαρος. Παρ' όλ' αυτά μια άνησυχία ανεξήγητη τυραννούσε το άγιο. Τι θα γινόταν με όλη αυτή την κατάσταση; Όταν αποφάσιζε να μείνει πάνω στο «Πράνσιγκ» στη θέση του πατέρα του, δεν υπολόγιζε πως θα έβρισκε δυο κορίτσια, το ένα μικρότερο από το άλλο, που είχαν ανάγκη από προστασία και στήριξη. Αν ήταν μόνος του δεν θα τον ένοιαζε. Ήταν αποφασισμένος ν' αφήσει τον εαυτό του στα χέρια της τύχης. Αν σωζόταν καλά. Αν όχι, θα πνιγόταν μαζί με το καράβι. Ένας τέτοιος θάνατος θα ήταν προτιμότερος από το να βρίσκεται αιχμάλωτος—σά γυιός του κυβερνήτη που ήταν—στα χέρια των Γερμανών. Τα πράγματα όμως τώρα άλλαζαν. Ήταν ανάγκη να κάνει το πλάνο για να σώσει τα δυο παιδιά που έλπιζαν μονάχα σ' αυτόν και στο Θεό.

Η Άννυ, αφού έβαλε να πλαγιάσει τη Λευκή σε μια ναυτική κούνια, πλησίασε το Ντίκ.

— Βλέπεις τίποτα; τον ρώτησε.

— Δυστυχώς Άννυ, σ' όλοκληρο τον ωκεανό δεν υπάρχει ίχνος καραβιού.

— Και δεν ξέρεις ακόμα που πηγαίνουν;

— Προσπαθώ να το μαντέψω. Δεν είναι όμως και τόσο εύκολο. Μου φαίνεται όμως πως δεν είμαστε μακριά απ' το δρόμο του Γκόλφ στρήμ*, που είναι εύνοϊκό στην πορεία μας.

— Δεν ξέρεις, Ντίκ, πόσο χαίρομαι που είσαι μαζί μας. Θυμάται την πρώτη φορά που συναντηθήκαμε πάνω σε αυτό το κατάστρωμα;

— Πώς όχι; Σε ρώτησα αν θέλεις να κάνουμε παρέα ως που να φτάσουμε στην Αγγλία και ούδέ χιτες εύχαριστος. Έπειτα με κατέλασε κάτω στην καμπίνα σου και παίξαμε σκάκι. Από κείνη την ή-

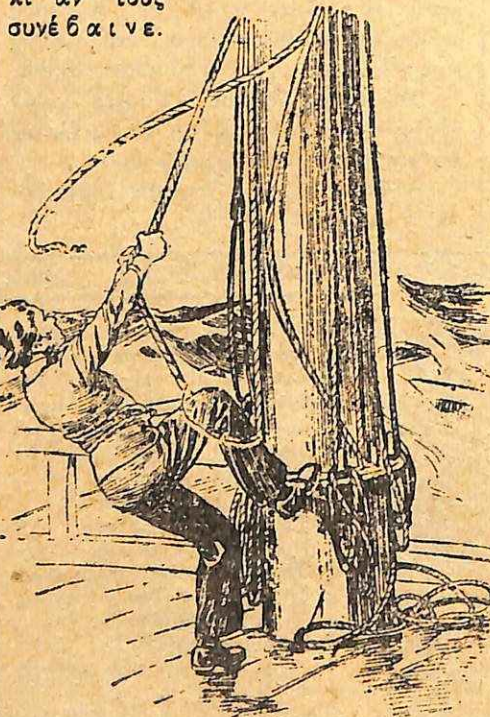
μέρα γινήκαμε πολύ φίλοι. Έτσι δεν είναι;

— Τόσο πολύ ή μόλις δεν θέλησε να μάς χωρίσει, αποκρίθηκε χαμογελώντας το κορίτσι. Αν σωθούμε καμιά φορά από τούτη την περιπέτεια θα μπορούμε να διηγώμαστε στους γνωστούς μας ένα σωρό τρομερά πράγματα.

— Πρέπει να είσαι βέβαιη πως θα σωθούμε Άννυ, είπε το άγιο. Κι' όταν με το καλό θα φτάσουμε μια μέρα στην πατρίδα μας, εμείς θα βρούμε κάποιον τρόπο να διατηρήσουμε για πάντα τη φιλία μας. Θέλεις;

— Ω, Ντίκ! Γιατί να μη θέλω; Έκανε η μικρή ενθουσιασμένη.

Τα δυο παιδιά σφίξαν εγκάρδια τα χέρια τους και νοιώσαν ότι στο έξης έπρεπε να τους συνδέει μια σκέψη και μια καρδιά σε διδήποτε κι' αν τους συνέβαινε.

*Ο Ντίκ τράβηξε μ' όλη του τη δύναμη.

Αυτή η φιλία τους τους έδινε καινούργιο θάρρος και εμπιστοσύνη στα κοινά πεπρωμένα τους. Τους ζωντάνευε ακόμα τις πεθαμένες ελπίδες τους να βγουν νικητές απ' τις δοκιμασίες που έπρεπε να υποστούν.

— Σε λίγο θα πάμε να ερευνήσουμε μαζί το καράβι, είπε το αμερικανόπουλο. Πρέπει να δούμε τι τροφές έχουμε και πόσο μπορούν να διαρκέσουν. Ίσως βέβαια να μη μάς χρειαστούν για πολύ καιρό,

αλλά καλύτερα είναι να είμαστε προετοιμασμένοι για όλα...

Εμφανικά ο Ντίκ σταμάτησε την κουβέντα του. Έβαλε το χέρι μπρος στα μάτια του και κοίταξε μακριά, στη θάλασσα.

— Τι συμβαίνει, Ντίκ; ρώτησε πλάι του η Άννυ. Βλέπεις τίποτα;

— Ίσως. Για κοίταξε εκεί κάτω.

— Δεν βλέπω τίποτα, αποκρίθηκε απογοητευμένο το κορίτσι. Θα σε ξεγέλασαν φαίνεται τα μάτια σου.

— Κι' όμως, δε γελίζω. Για προσπάθησε να δεις άλλη μια...

Αυτή τη φορά η Άννυ έβγαλε μια χαρούμενη φωνή:

— Βλέπω! Λίγο άσπρο καπνό που προχωρεί και μεγαλώνει!

— Ακριβώς! Ένα σύννεφο καπνού. Δεν μπορεί λοιπόν να είναι τίποτε άλλο από βαπόρι!

Το κορίτσι άρχισε να χοροπηδάει πάνω στο κατάστρωμα. Στριφογύριζε χαρούμενο κι' ήταν έτοιμο σχεδόν να τρέξει κάτω στη καμπίνα και να ετοιμάσει τα πράγματά του.

— Πρέπει να ξυπνήσουμε τη Λευκή, έκανε το κορίτσι. Σωθήκαμε Ντίκ, σωθήκαμε!

— Είναι πολύ νωρίς για να χαϊρόμαστε, αποκρίθηκε ήσυχα ο Γκέρντον. Ίσως να μην έχουμε σωθεί ακόμα, όμως αυτό είναι αρκετό για να καταλάβουμε πως βρισκόμαστε σε καλό δρόμο. Κι' αν ακόμα το καράβι αυτό δεν έρθει για βοήθειά μας, παρακάτω θα συναντήσουμε άλλα που θα μάς ρυμουλκήσουν.

— Γιατί να μην έρθει αυτό; ρώτησε τρομαγμένη η Άννυ.

— Γιατί για να έρθει πρέπει πρώτα να μάς αντιληφθεί κι' όπως ξέρεις οι Γερμανοί μάς χάλασαν τον ασύρματο. Έπειτα οι τσιμινιέρες του «Πράνσιγκ» δε βγάζουνε πια καπνό για να τον δουν, αφού τρέχουμε με πανί και όχι με κάρβουνο.

Απογοητευμένο το κορίτσι κοίταξε το σύννεφο που ολοένα μεγάλωνε. Η καρδιά του χτυπούσε παράξενα. Οι ελπίδες του όμως δεν το είχαν χαθεί ολότελα.

— Για την ώρα, έλακοιούθησε ο Ντίκ για να της δώσει θάρρος, ο άνεμος μάς παρασέρνει προς την διεύθυνση που ακολουθεί εκείνο, και το ρεύμα μάς βοηθεί με το παραπάνω. Αυτό είναι αρκετό προς το παρόν...

— Υπάρχει ελπίδα να προλάβουμε; (Ακολουθεί)

ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΙΡΗΝΙΚΟ

Στα βουνά μας πιά πάσαν τον αγώνα οι φανταροί παλληκάρια που σύντριψαν τη βαριάν αλυσίδα, για ντουφέκια σηκώσανε της δουλειάς τὸ λισγάρι πλουτοφόρα να χρίσουνε την καινούργια πατρίδα.

Περιστέρη ξανάφερε της ελίας τὸ κλωνάρι και μιλί του φτερούγισε κι' η δικιά μας ελπίδα μέσ στον κάμπο που φύτρωνε καρπερό τὸ σιτάρι ἀψηλὸ και χρυσόθωρο σὸν τοῦ ἡλίου ἀχτίδα.

Νά τὰ νεῖα! τρισόμορφα και κανείς δεν τὰ φτάνει δυνατὰ χέρια ἀδράξανε τὸ τασι, τὸ δρεπάνι, και μὸ φάνηκαν σύμβολα σὸν ἀγῶνα που τὰδα,

Δουλευταδες ἀκούραστοι σ' ἐργασιὰς πανηγύρι σὰ μελίσσια που μάζεψαν ἀπ' οὐλὸν τὴ γῆ και κυψέλη οἰκοδόμησαν τῆς δουλειᾶς τὴν Ἑλλάδα.

Αὐτὴ Δάφνη

©©

Η ΛΥΠΗ ΜΟΥ

— Βλέπεις καθώς προχωρούμε; Καταλαβαίνεις τί βλέπεις; Βλέπεις τη θάλασσα τὸ πὸ θανάσιμο πρᾶμα. Ξέρεις τί σου λέει τὸ μεγάλο νερό τῆς γῆς; Σὺ λέει νὰ δῆς γιὰ πρώτη φορά τὸ κάθε τι. Και νὰ πὸν τὰ σπῆτα τῶν ἀνθρώπων λάμπουν ἀπὸ εὐκρίνεια. Μπορείς ὅλα νὰ τὰ καταλάβεις;

— Τὸ μπορῶ. Είναι ὅλα τόσο μεγάλη τόσο φυσικά, ἀπλᾶ! Πολὺ μεγάλα τόσο, πὸν μπορείς ἀμέσως νὰ τὰ καταλάβεις και νὰ τ' ἀγαπήσεις!

— Ἀκουσε τώρα, βλέπεις τὸ σύννεφο τ' ἀγριεμένο. Τί είναι; Είναι ἡ ζωὴ. Βλέπεις ὅτι είναι ζωὴ, είναι βροχὴ.

— Ναι, τὸ βλέπω. Λοιπὸν δὲν ὑπάρχει τίποτα κακό-βουλο στὴ φύση. Εἶσαι σίγουρη γι' αὐτό; Είναι ζωὴ ἡ καταιγίδα κι' ὁ παγωμένος βοριάς.

— Είναι τὸ κατάλαβα, γιατί δὲς! Ἡ θάλασσα στρογγυλεύει και χάνεται. Στρογγυλεύει ἡ μεγάλη γῆ. Κι' αὐτὸ είναι ἕνα δυνατό φῶς. Κάθε τι ἔχει μιά μεγάλη καρδιά.

— Στάσου τώρα δὲ! Τί είναι τὰ κασόνια πὸν βλέπεις σιταγμένα γεμάτα παρούτι; Ὁ ἄνθρωπος πηγαίνει ὀρεχεται και τὰ φυλάει. Τὰ φυλάει γιατί τὰ χρειαζεται. Πὲς μου ὅλ' αὐτὰ τὰ καταλαβαίνεις;

— Όχι αὐτὰ εἰν' ἀσυνέπειες.

— Πῶς; Μὴ!.. Εἶσαι πάντα τὸ παιδί τοῦ δυστυχισμένου ἀνθρώπου. Φταῖς γι' αὐτό Πρόσεξε. Εἶδες δυὸ ἴδια πρᾶματα. Τὴ βροχὴ και τὸ παρούτι. Δυὸ μέσα γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό. Είναι και τὰ δυὸ γιὰ τὴ ζωὴ. Μπορείς νὰ καταλάβεις ὅτι θάνατος είναι ζωὴ;

— Ε, βέβαια αὐτὸ είναι λογικό. — Ἀν μπορείς νὰ τὸ πιστέψεις, θὰ εἶσαι παιδί τοῦ εὐτυχισμένου ἀνθρώπου. Και θὰ καταλάβεις ὅτι μιά ἀσυνέπεια ὑπάρχει: Ἡ δυστυχία.

Ροδανγὴ

©©

ΤΟ ΞΩΚΚΛΗΣΙ

Καθὼς σκρίβει μονοπάτι τοῦ γκρεμοῦ τὴ μιά γωνιά, μπρὸς περαστικοῦ διαβάτη στέκεται, μὲ ἀπονία ρημαγμένο, ἕνα ξωκκλήσι

Εἰν' οἱ τοῖχοι χαλασμένοι και ἀπάνω τους τὰ χόρτα φύτρωναν, ἐρειπωμένη ἡ σκεπή του και τὴν πόρτα τάγριοιούλουν αἶχουν κλείσει.

Τὸ περιτυλίγουν σκοῖνοι, τάποκρύνουν οἱ βάτοι, ἀπ' τὰ μάτια τοῦ διαβάτη, σὸν νὰ τρέπονταν και κείνοι γιὰ τὸ τόσο χάλασμά του.

Οὔτε μιά σταγόνα λάδι. σκουριασμένο τὸ καντήλι δίχως κέρινο φῶς. Ὁ ἀναβ' ὅμως κάποιον βράδυ χρόνια τώρα περασμένα.

Κάποια εἰκόνα — πονεμένη Παναγία, πὸν με θλίψη τὸ κεφάλι ἔχει σκύψει και πορακαλεῖ θλιμμένη μὲ τὰ χέρια ἐνωμένα.

Ἐπεράσανε τὰ χρόνια πὸν ἐρχόταν κάθε δεῖλι γιὰ ν' ἀνάψῃ τὸ καντήλι στὴν ἀπόμακρη ἐκκλησιούλα κάποια εὐλαβική γρηούλα.

Τώρα ὁ βιαστικός διαβάτης τὸ σταυρὸ του γοργά κάνει και περνώντας τὴν ξεχάνει «δὲν μπορεί νὰ ξαναζήσει» ὅ,τι ὁ χρόνος ἔχει σβύσει.

Γελαστὸς Δογοτέχνης

©©

ΑΡΡΩΣΤΗΣΕ Η ΓΙΑΓΙΑ

Μαύρα πάλι και θλιμμένα. Ἀχ! αὐτὴ ἡ στενοχώρια τί πικρὴ πόνει σὸν ὅλο τοῦ σπῆτος βουή, βουή γιὰ αὐτὴ τὴν ἀτμόσφαιρα τὴν πνιγερή. Ἡ για-

γιά είναι ἄρρωστη βαριά, πολὺ βαριά. Γύρω ἀπὸ τὸ κρεβάτι τῆς μαζεμένοι ὅλοι, προσπαθοῦν νὰ τὴν ἀνακουφίσουν. Μὰ ἐκείνη είναι τόσο χλωμὴ τόσο βυθισμένη στὸ λήθαργο, πὸν τίποτα δὲν καταλαβαίνει, τίποτα δὲν τὴν εὐχαριστεῖ.

Και ἡ Κρινοῦλα δίπλα τῆς είναι τόσο λυπημένη! «Σήκω γιαγιά— ψιθυρίζει σιγά. — Σήκω νὰ γυρίσουμε στὰ περασμένα τὰ εὐτυχισμένα ἐκεῖνα χρόνια. Νὰ γίνεις πάλι πὸν νέα ἀπὸ τώρα και γερὴ. Και ἐγὼ νὰ γίνω πάλι τὸ κοριτσάκι τῶν 6 χρόνων. Νὰ καθίσουμε στὴ φωτιὰ τριγύρω κάποια χειμωνιάτικη πάλι βραδιά. Ἐσὺ νὰ γνέσεις τὸ μαλλὶ καθισμένη στὸ παλιὸ μιντέρι τοῦ καναπετιού, ἡ μαμὰ νὰ πλέκει κοντὰ στὸ τραπέζι δίπλα στὴν παλιὰ γαλάζια μας λάμπα πὸν θὰ σκορπίζει τριγύρω τὸ συμπαθητικὸ τῆς φῶς. Ἡ Κονίστα θὰ γίνῃ πάλι τὸ κοριτσάκι τῶν 12 χρόνων και θὰ κεντὰ κοντὰ στὴ φωτιὰ, πάνω σὸν καμβὰ τὰ πρῶτα τῆς ἐργόχειρα. Σὲ ὅλα θὰ εἶναι σκορπισμένη ἡ γαλήνη και ἡ χαρὰ. Ἀπ' ἐξω θὰ ἀκούμε νὰ φυσᾷ ὁ παγωμένος βοριάς, και θὰ τρίζουν τὰ παλιά μας παραθυρόφυλλα. Μὰ ἐμείς δὲν θὰ νοιώθουμε τίποτα ἀπὸ κοῦο. Τί καλά πὸν θάμαστε μέσ' στὴ ζεστασιά... Μὲ τὸ κεφάλι μου ἀκουμπισμένο πάνω στὰ γόνατά σου, θὰ ἀκούω νὰ λὲς μὲ τὴ γλυκειά σου φωνὴ τὴν ἱστορία τοῦ «Μπερτόλδου» και τὸ παραμῦθι τῆς Καλῆς. Μὰ τίς πὸν πολλές φορές θὰ νοιώθω νὰ χορεύουν ὅλα μπροστά μου μαζεμένα, Ἀράκοι και νεράιδες και θεριά. Και σὸν ἀνοίξω τὰ μάτια μου, πὸν τὰ εἶχα κλείσει γιὰ μιά στιγμή, θὰ βρεθῶ ἐπὶ τὴν μέση πάλι σὸν κρεβάτι μου. Τί θαῦμα! Ὅτὰ τὰ ξανακλείσω πάλι εὐτυχισμένη και θὰ πιστέψω πὸν ἡ καλὴ νεράιδα μὲ πήρε στὰ φτερά τῆς ἀπάνω και μ' ἔβαλε ἐκεῖ...»

Μὰ σήκω πιά, γιαγιά, μὴ μὲ βλέπεις ἔτσι χλωμὴ και πονεμένη. Σήκω νὰ βάλεις πάλι τὰ καλά σου ρούχα, νὰ ρίξεις πάνω στὸ κεφάλι τὴ μεταξωτὴ σου μαντίλα, νὰ δέσεις πάνω στὰ μαλλιά μου τὸν ἄσπρο μου φιδόγγο και νὰ μὲ πάρεις ἀπὸ τὸ χέρι ξανά ν' ἀνεβαίνουμε σιγά σιγά τὸν ἀνήφορο γιὰ τὴν ἐκκλησιὰ.

Ἀλλοίμονο, ὁ καιρὸς αὐτὸς ἔχει περάσει γιὰ μᾶς! Ὅλα εἶναι πιά ὄνειρα! Τώρα ἐγὼ, ἔχω γίνῃ ἕνα μεγάλο κορίτσι, και σὲνα σὲ κύρτωσαν πλιότερο τὰ χρόνια πὸν πέρασαν, και σὲ ἔχουν κάνει νὰ κάθεσαι σκυφτὴ και θλιμμένη πάνω στὸ παλιὸ μιντέρι τοῦ καναπετιού. Μὰ ἔλα νὰ καθίσεις στὴν ἀγαπημένη σου αὐτὴ θέση, και τώρα ἐγὼ θὰ σοῦ διαβάξω ὁμορφες ἱστορίες μέσα ἀπὸ τὰ βιβλία νὰ διασκεδάσεις. Και νὰ δεις, ποτὲ πιά δὲν θὰ κλάψω. Τίς λῦπες μου θὰ τίς κάνω χαρὲς, μπροστά σου...

Νίκη

* Τὸ θερμὸ ρεύμα ἡ Ρεύμα τοῦ Κόλπου, πὸν γεννιέται σὸν κόλπο τοῦ Μεξικὸ και φτάνει ὡς τὴν Γαλλία. Σ.τ.Μ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
Έγκριμένον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως ελεύθερον ανάγνωσμα δι' όλα εν γένει τα Σχολεία (1932)
Τιμηθέν διὰ του 'Αργυρού Μεταλλίου της 'Ακαδημίας 'Αθηνών (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Έτησια δρχ. 25000, Έξάμηνη δρχ. 15000, Τριμηνία 8000.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : 'Αγγλίας, 'Αιγύπτου Λίρες 2.—
'Αμερικής και άλλων κρατών Δολάρια 10.
'Εξάμηνη αναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
'Αποσώματα : Προς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς 'Αριστείδου 10 'Αθήνας.—Τηλ. 20977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
'Αρχίζει την 1ην 'Ιανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ὀρχίζονται τὴν 1ην οἰομένης ποτε μηνός.
ΓΡΑΦΕΙΑ
ὁδὸς 'Αριστείδου 10
'Α θ ἦ ν α ι

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦ. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Στὸ δεύτερο φύλλο μας προκηρύξαμε ἓνα ραδιοφωνικὸ διαγωνισμὸ πού μεταδόθηκε ἀπὸ τὴν Παιδικὴ Ὥρα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ μας σταθμοῦ.

Ὁ διαγωνισμὸς μας ἦταν ἓνα αἰνίγμα, αὐτό :

«Τί εἶναι αὐτό, πού ὅταν πετάγεται εἶναι ἄσπρο κι' ὅταν πέφτει εἶναι κίτρινο ;»

Ἡ λύση εἶναι : Τὸ αὐρό.

Ἐλάβαμε πλῆθος ἀπαντήσεων. Οἱ μισὲς εἶναι σωστές. Οἱ ἄλλες μισὲς λανθασμένες. Ἄλλα παιδιὰ εἶπαν πὼς εἶναι τὸ λεμόνι (γιατί;) ἄλλα τὸ λουλούδι, ἄλλα τὸ δόντι, ἄλλα ὁ ἥλιος καὶ πάει λέοντας. Ὅσοιδήποτε πέρα πολλά παιδιὰ ἀπάντησαν ἀδίστακτα πὼς εἶναι τὸ αὐγὸ, καὶ ἀπὸ τὶς ἀπαντήσεις αὐτὲς ξεχωρίστηκαν γιὰ νὰ βραβευθοῦν :

1. Ἡ ἀπάντηση τῆς **Ἀφροῦλας Τσαλιγοπούλου**, ὁδὸς Σίνα 36, 'Αθήναι, πού ἔστειλε ἓνα χαριτωμένο ποιηματάκι, πολὺ ἐξυπνο καὶ πολὺ καλοφτιαγμένο.

2. Ἡ ἀπάντηση τῆς **Δήμητρας Κασάκη**, ὁδὸς 'Αριστοτέλους 1, Παγκράτι, 'Αθήναι, πού ἔστειλε δυὸ νόστιμα χρωματιστὰ σκίτσα.

3. Ἡ ἀπάντηση τοῦ **Σωτήρη Σ. Κιτριλάκη**, ὁδὸς Αἰγίνης 36, Κυψέλη, 'Αθήναι, πού ἦταν ἀφελέστατη καὶ παιδικώτατη.

Οἱ τρεῖς αὐτοὶ μικροὶ ἀκροατὲς τῆς Ὥρας τοῦ Παιδιοῦ βραβεύονται μὲ μιὰ τριμηνίαν συνδρομῆς στὴ Διάπλωση ὁ καθένας, πού ἀρχίζει ἀπὸ τὴν πρώτην Φεβρουαρίου, δηλαδή ἀπ' αὐτὸ τὸ φύλλο καὶ θὰ κρατῇ ὡς τὸ τέλος 'Απριλίου.

Ὅρθες ἀπαντήσεις ἔστειλαν ἀκόμη καὶ οἱ ἑξῆς :

Νικ. Στρατάκος, Πειραιεύς, Σωτ. Καλαϊτέης, Πειραιεύς, Λυδία Προυσαλίδου, Ν. Ἐλβετία, 'Αθηνά Βαρσάμη, Ν. Σμύρνη, Καίτη Μωραΐτου, Πειραιεύς, Βασίλειος Χαλκίδης, 'Αθήναι, Βασιλική Γ. Γιαννοπούλου, 'Αθήναι, Ἐλσα Βολοβίνη, 'Αθήναι, Μπέττυ Ν. Καρυνότογλου, 'Αθήναι, Αἰμιλία Ι. Σίμωνος, Μοσχάτον, Παῦλος Οἰκονόμου 'Αθήναι, Ἑλλη Γκόνη, Ἀμπελόκηποι, Σοφία Συμεωνίδου, Πειραιεύς, Βασιλική Α. Γιαννοπούλου, Ν. Ἐλβετία, Εὐσταθίου Ι. Στριμπερ, 'Αθήναι, Μαρία Ι. Ἀλμ. Κόντου, Καλλιθέα, Βλαδίμηρος Κυρίλλωφ, 'Αθήναι, Ἀναστασία Πιπερά, Μοσχάτον, Ἀγγ. Ἀγγελόπουλος Π. Φάληρον, Κορυνηλία καὶ Εὐστάθιος Παπαδάκη, Ν. Σμύρνη, Θάνας Ποντίκης, 'Αθήναι, Βαβάρια Παναγοπούλου, 'Αθήναι, Πόπη Ἐμίρη, 'Αθήναι, Ἐμ-

μανουήλ Ραΐσης, Τζιτζιφιές, Γεώργιος Ι. Ἀττίου, 'Αθήναι.

Ἐλαβαν ἐπίσης μέρος στὸν Διαγωνισμὸ οἱ ἑξῆς : Δημήτρα Σαβ. Μέγ-γούλα, Πετράλωνα (μπράβο γιὰ τ' ὠραῖο σκίτσο), Ἰωάν. Παπαδάκης, Ν. Φάληρον, Δέσποινα Ὁδ. Μιλάκη, 'Αθήναι, Ἰωάννα Βλαχοπούλου, Παγκράτι, Ἀμαλία Β. Θεοδώρου, Λάρισα, Στυλιανὸς Βοεράκος, Ν. Καλλιόπης, Δημήτριος Γ. Μανωλάς, Πειραιεύς, Ντίνα Φραγκῆ, 'Αθήναι, Κάποιος ἀνώνυμος πού καθέται στὴν ὁδὸν Θησέως 162, Τάσος Σαργιαννίδης, 'Αθήναι, Ἐλένη Σαργιαννοπούλου, 'Αθήναι, Χρυσάνθη Μακοπούλου, 'Αθήναι, Ζαννὴ Μιλλιέξ, 'Αθήναι, Μάρια Ρούσου, 'Αθήναι, Γιαννάκης Ροζόπουλος, Ν. Φιλαδέλφεια, Τάκης Γ. Ζερμπίνης, 'Αθήναι, Κωνσταντῖνα καὶ Μαργαρίτα Σκόνη, 'Αθήναι, Νικόλαος καὶ Νίνος Μαρμας, Π. Κοκκινιά, Ἐλένη Μανούσου, Ν. Φάληρον, Δημ. Παπαϊωάννου, 'Αθήναι.

Σ' ὅλους αὐτοὺς εὐχομαι περισσότερη ἐπιτυχία τὴν ἄλλη φορὰ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

'Αθήναι, ὁδὸς 'Αριστείδου 10
τὴν 9ην Φεβρουαρίου 1947

Τί ὠραῖα πού εἶχαμε ἀρχίσει τὸ νέο μας χρόνον ! Ἀλλὰ ὁ βῆσκανος ὀφθαλμός — θάλεγε κανένας προληπτικὸς — δὲν ἄφησε νὰ προχωρήσουμε, κι' ἀπὸ τὶς πρώτες ἡμέρες μιὰ ἀπεργία τῶν τυπογράφων, πού ἐξακολουθεῖ ἀκόμη, μᾶς ἔρριξε πάλι σὲ καθυστέρηση ! Τί νὰ γίνῃ, ὑπομονή ! Ἀς ἐλπίζουμε, πὼς κι' αὐτὸ θὰ περάσῃ...

Τὶς ἡμέρες αὐτὲς ἔλαβα ἀκόμη 3—4 Συλλογὰς Πνευματικῶν Ἀσκήσεων. Δὲν εἶναι ἀρκετές. Περίμενα πολὺ περισσότερα... Παρακαλῶ λοιπὸν ὅσους σκοπεύουν νὰ λάβουν μέρος στὸν Διαγωνισμὸ νὰ σπεύσουν. Σὲ λίγον καιρὸ δὲν θάχω πιά νὰ δημοσιεύω καινούργιες Πνευματικὲς Ἀσκήσεις, καὶ θάταν λυπηρὸ ἂν ἀναγκαζόμουν νὰ καταφύγω στὴ Συλλογὴ τοῦ 1946, πού ἔχουν ἀκόμη μερικὲς καλὲς ἀδημοσίευτες...

Γιὰ τὴν γιορτὴ τοῦ κ. Γρ. Ξενοπούλου, ἡ **Μικρὴ Λογοτεχνία** ἔγραψε κι' ἔστειλε κάτι πολὺ ὁμορφα σιχακί. Ὁ διευθυντὴς μας τὴν εὐχαριστεῖ πολὺ, καθὼς κι' ὅσα ἄλλα Διαπλάσσοι τὸν θυμήθηκαν ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

Μοναχοπαίδι, πού ἐνεκρίθη Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς πρωτοχρονιάτικες εὐχὲς καὶ τὰ καλά λόγια. Εἰσπρακτορὰ δὲν ἔχω. Τὰ λεπτὰ τῆς συνδρομῆς σου θὰ μοῦ τὰ φέρεις, ὅταν θέλεις σὰ γραφεῖα μου, ἢ θὰ μοῦ τὰ στείλεις μὲ ἄνθρωπο, ἢ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή. Οἱ λύ-

σεις τοῦ Ἑβδομαδιαίου Διαγωνισμοῦ δὲν χρειάζεται νὰ γράφονται σὲ λυσάχατο πού εἶναι μόνο γιὰ τὶς Πνευματικὲς Ἀσκήσεις.

Τὸ **Ἀγριολούλουδο** — πού τῆς ἀνένευσα τὸ παλιὸ της αὐτὸ ψευδώνυμο, γιατί δὲν μοῦ ἄρεσε κανένα ἀπὸ τὰ νέα πού μοῦ ἐπρότεινε — μοῦ γράφει : «Πόσους θαυμασμοὺς μοῦ γέμισε τὴν ψυχὴ ὅταν ἔλαβα τὸ πρῶτο φύλλο τοῦ 1947 ! Τί γλυκὰ χρώματα, τί ὠραῖες εἰκόνες, τί θαυμάσια ὄψη !...» Τὰ ἴδια, καὶ μὲ τὶς ἴδιες σχεδὸν λέξεις μοῦ γράφουν ὅλα τὰ Διαπλάσσοι, ὅσα μοῦ ἔστειλαν γράμμα ἄφου ἔλαβαν καινούργιο φύλλο. Ἡ καλὴ ἐντύπωση εἶναι γενικὴ κι' οἱ φόβοι πού εἶχαν μερικοὶ γιὰ «προστυχία» ὅταν ἀναγγέλθηκαν τὰ Νέα τοῦ 1947, δείχτηκαν μάταιοι.

Ἔτσι καὶ τὸ ἐσπάρθωμα ἄρχισε κι' ἐξακολουθεῖ ζωηρότατο. Νά, π. χ., ὁ μικρὸς μου φίλος **Ἀνδρόμυτο Εὔζωνάκι** ἀπὸ τὴν Πάτρα, μοῦ ἔστειλε γρήγορα μιὰ ἐπιταγὴ 115.000 δρχ. γιὰ 5 νέους συνδρομητῆς, καὶ μοῦ γράφει πὼς θὰ μοῦ στείλῃ τώρα ἓνα μεγάλον γράμμα, ἓνα κομμάτι γιὰ τὴ Σ. Σ., μιὰ Συλλογὴ Πνευματικῶν Ἀσκήσεων καὶ ἴσως καὶ νέους συνδρομητῆς. Εὐχαριστῶ πολὺ καὶ περιμένω. Τὸ καλὸ μου **Ἀνδρόμυτο Εὔζωνάκι** θὰ τὸ μνησθῶν τώρα καὶ πολλὰ ἄλλα Διαπλάσσοι καὶ ὁ κύκλος μου, μὲ τὸ ἐσπάρθωμα τους, θὰ μεγαλώσῃ ὅπως τὸν καλὸ παλιὸ καιρό.

Τὸ ξέρω, **Μαῦρο Βέλος**, πὼς ὅλες αὐτὲς οἱ νέες Διαπλάσσοι εἶναι ἐξοπαθώματα δικὰ σου, ἀδιάφορα ἂν μερικὲς τὶς ἔγραψε ἡ θεὰ σου. Σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ. Ἄν θυμοῦμαι καλὰ, τὸ κομμάτι σου ἐκεῖνο ἐνεκρίθη καὶ ἴσως ἐδημοσιεύθῃ. Στὴν καθυστέρηση τοῦ φύλλου ἀρκετὰ συνετέλεσε κι' ἡ ταχυδρομικὴ ἀπεργία, πού αὐτὴ εὐτυχῶς ἔληξε...

Μπέττυ Γ. Χατζῆ, ἔλαβα τὴν ἐτήσια συνδρομὴ σου μὲ τὸ γράμμα τοῦ θεοῦ σου καὶ σ' ἐνέγραψα ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου ἀφ' οὗ πρῶτα-πρῶτα παρακάλεσα τὸ Θεὸ νὰ σὲ παρηγορήσῃ, ἴσως μόνο ἔκεινος ξέρει τὸ βαθύ σου πόνο. Ἐλπίζω νὰ συντελέσει στὴν παρηγοριά σου, ὀφρανοῦλά μου, καὶ ἡ διαπλάσση δρᾶση πού θάρχησῃ τώρα μὲ τὴ βοήθεια τοῦ λατρευτοῦ σου θεοῦ, τοῦ παλιοῦ μου ἀξέχαστον φίλου. Πές του πὼς τὸ μεγάλον του γράμμα βαθεῖα μὲ συγκίνησε καὶ πὼς ἔχει ἐγκάρδιους χαιρετισμούς, καὶ λιγάκι δακρυσιμένους, ἀπ' ὅλους μας, ὁ **Πατριάρχης τοῦ Ἀργεῖνίου** πού ἦταν Διαπλάσσοι δέκα ὁλόκληρα — καὶ τόσο ὁμορφα — χρόνια !..

Γαλάξιος Οὐρανός, μὲ χαρὰ διάβασα τὸ πρῶτο σου γράμμα καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχὲς καὶ τὰ καλά σου λόγια. Σοῦ ἐνέκρινα τὸ ψευδώνυμο, ἔστειλες τὶς ἄλλες παραγγελίες σου καὶ

1947

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

59

κρατῶ τὸ ὑπόλοιπο τῶν 10 000 δρχ. γιὰ «μελλοντικές». Γράφε μου.

Ἀμαρυλλίς, ἔλαβα τὴν ἐπιταγὴ τῶν 62 χιλιάδων καὶ ἔστειλες τὶς παραγγελίες κατὰ τὸ γράμμα σου ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου. Ἄ, τί ὠραῖο γράμμα ! Μ' ἔκαμε νὰ τὸ παραδεχθῶ κι' ἐγὼ πὼς δὲν θὰ πεθάνω ποτέ, ἀφ' οὗ, ἅμα μὲ γνωρίσῃ μιὰ φορὰ ἓνα παιδί, μὲ θυμᾶται, μάγαπᾶ, μὲ θέλει σ' ὅλη του τὴ ζωὴ, σὰν καὶ σένα, πού κοντεύεις νὰ... γεράσεις κι' ἀκόμη δὲν ἐννοεῖς νὰ μᾶφήσεις. Ἀλήθεια, μήπως αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ τῆς μακροζωίας μου ;

Σὲ ἄλλα ἐκτενὴ κι' ὠραῖα γράμματα πού ἔχω λάβει, ἐλείπει χώρου σήμερα, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως : διὰ συνδρομητῆς ἢ ἀδελφῆς τῶν, δρχ. 2000. Δι' ἀγοραστὰς ἀποκτώντας μὲ τὸ ψευδώνυμον δικαίωμα συνδρομητοῦ δρχ. 3000.

Νέα ψευδώνυμα : Κινεζάκι κ. (ΝΠ) Γλυκογράμα, ἄ. (ΙΝ) Ἀστραπή, κ. (ΜΓ) Γαλάξιο Ἀστρ., κ. (ΠΜ) Προσκοπικὸ Σῶμα, ἄ. (ΚΜ) Ροδοδάκτυλος Αὐγὴ, κ. (ΝΜ) Ἀγγελόδι τῶν Ὀνείρων, κ. (ΙΚ). Ἀνανέωσις ψευδωνύμων : Μαῦρο Βέλος, κ. Ἀλεξία Ἀργυρῆ, κ. Λυκόπουλο, ἄ. Τρεχαντήρι, κ. Νίκη, κ. Ἡρακλῆς, ἄ. Λέων τῆς Ἐρήμου, ἄ. Κυνόλεον Λάβαρο, κ. Μακεδονμάχος, ἄ. Προσκοπάκι, ἄ.

Ἡ Διάπλωση ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς : **Μαρούλαν Καμινάλη** (ἔστειλε 23-24) λυποῦμαι, νέα μου φίλη, πού τὰ συχνὰ σου μαθήματα δὲν σοῦ ἐπιτρέπουν νὰ λάβεις μέρος καὶ στὴν κίνηση, ἐλπίζω ὅμως νὰ μπορέσεις ἀργότερα καίρε ! **Χρυσὴ Φλόγα** (μὲ τὶς 2.000 δρχ. σοῦ ἐνεκρίθη τὸ ψευδώνυμο) γιὰ τὴ Μ. Ἀγγελία πρέπει νὰ στείλῃς κι' ἄλλα τὸ πρῶτο σου κομμάτι γιὰ τὴ Σελίδα ἀκατάλληλο περιμένω ἄλλο καλύτερο) **Νίκον Γ. Κασ.** (ἔχεις καιρό, ὅταν θὰ προμηθευθῇς λυσάχατο, ξαναστέλνεις κι' αὐτὲς μὲ τὶς ἄλλες) **Ὁθωνα Κ. Μαυρουδῆ** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, σ' ἐνέγραψα, περιμένω) **Φρουρὸν τῆς Γαλανόλευκης** (ἔλαβα εὐχαριστῶ πολὺ καὶ γιὰ τὸ ἐσπάρθωμα) **Σπουργίτι** (νοί, ἀλλὰ δὲν ξέρω ἀκόμη πότε θὰ τυπώσω κι' Ὀδηγὸ) **Καινούριο Φεγγάρι** (τὸ ἐνέκρινα, λυσάχατο ἔστειλε εὐχαριστῶ) **Τάσος Ἀναστασιάδης** (μπορεῖ νὰ ταιριάζει καὶ τὸ τραῖνο, ἀλλὰ περισσότερο ταιριάζει κατὰ ἄλλο ὥστε δὲν εἶν' αὐτὴ ἡ ὁρὴ λύσις) **Μάχη τῆς Πίνδου** (ἦτο ἐλεύθερο καὶ σοῦ τὸ ἐνέκρινα) **Ἀργιόκασινο** (χαίρω πολὺ περὶνὸ ὑπόλοιπο εἶναι 8 χιλιάδες) **Γενναίωσυχον Ἑλληνα** (ἐν τάξει) **Κόρη τῆς Ροῦμελης, Λαχτάρα τῆς Δευτεριάς** κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ 305ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῇ].

55. Δεξιόγραφος

Προστακτικὴ τὸ πρῶτο (στὴν κοινῇ), Τάλλο τετράποδο - κυ-ήγι (ἐπίσης) Καὶ σ' ὅλο μου ὅποια θάλασσα, νησό- [σπαρτὴ τρανὴ] Θὰ συναντήσεις, βέβαια ἂν μὲ λύσης.

Παῦλος Νικ. Οἰκονόμου

56. Συλλαβόγραφος

Τὸ πρῶτο δίφθογγος σά... γαύγισμα Τὸ δεύτερο μικρὸς πλανήτης, Κι' ἓνα ὠραῖο πρῶι στὸ σύνολο Θὰ ἱδῇ, ἂν εἶναι ξυπνητὸς ὁ λύτης.

Γελαστὸς Λογοτεχνίας

57. Τονόγραφος

Κι' εἶσαι λύτης μὲ ἀξία ; Μεταθέτεις μιὰν ὀξεῖα, Κι' ἀπὸ μοῖρα — τοῦτο φτάνει — Βρίσκεις τὴ δουλειὰ πού κάνει.

Γελαστὸς Λογοτεχνίας

58. Δημῶδες Αἰνίγμα

Μαῦρο δόλωμαυρο μοσχάρι Κι' ὅλο ξύλα καταπίνει.

Βοσκαροῦ

59. Μέγα Δικτυωτὸν

***** = Τύραννος τῶν [Συρακουσῶν]
***** = Μέγας ὀμηρικὸς [βρασιλεὺς]
***** = Αἰγυπτιακὸν μνη- [μεῖον]
***** = Ὄνομα γάλλου, [ζωογράφ, ἀρχαιολ.
***** = Δύο λέξεις : ἱερὸν [ῥος καὶ πέρος] ποιητῆς.
Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Δὲν Κιχώτης

60. Κρυπτογραφικόν

123453627839 = Ἀστερονομικὸν ὄργανον
23839 = Ἰχθύς
327959 = Αἰσθησις
4539 = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου
59139 = Ἐξάρτημα τοῦ πλοίου
625839 = Πνευματικὴ Ἀσκήσις
79139 = Παιγνιδοχαρτον
87239 = Φωτίζει θαλάσσης
93839 = Ἐπὶ ἦσαν οἱ ἀρ- [χαῖτοι.]

Παῦλος Νικ. Οἰκονόμου

61-65. Μαγικὴ Συλλαβὴ

Τὴν ἀνταλλαγὴ μιᾶς οἰασθήποτε συλλαβῆς εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων διὰ μιᾶς ἄλλης, πάντοτε τῆς αὐτῆς, νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις :

ὄξος, ἀδέξιος, οἶος, ἀπολογία, σῶμα
Βοσκαροῦ

66. Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν κράτος τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης :

1, Εἶδος καμήλου 2, Τὰ θαυμάζομεν εἰς τοὺς κήπους 3, Διάθεσις πρὸς ὑπνον 4, Ὁ δημιουργὸς τοῦ Παρθενῶνος 5, Ἡ θεὰ του.

Παγκρατιώτικα

67. Μικτὸν

ο - αο - κυβικος - η - φριν - φντ

Παγκρατιώτικα

68. Τριφῶς

μ μ μ τιν τιν
μ μ μ τιν τιν
μ μ μ τιν τιν
μ μ μ τιν τιν

Δὲν Κιχώτης

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 34-42 (1946).

157. Θήρα-Ἥρα. — 158. Θῶς-Θῶρ-Θῶθ. — 159. Καρπὸς-κάπρος. — 160. Ὁ ἦχος (ἡ τὸ φῶς).

161. **ΗΡΑ** **ΑΙΩΡΑ** **ΑΡΕΙΝΟΗ** **ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ** **ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΣ** **ΤΑΠΗΤΟΣΤΡΩΤΟΣ** **ΑΓΗΣΙ-ΛΑΟΣ** (γάλα, Ἡσαίας, σάλος, Ἴρις, Λάιος, Ὁσλο). — 163-167. **ΔΙΑ ΤΟΥ Σ, ΟΥΣ, ἄλλος, Σίμων, σάκκος, σωρός.**

168. **ΠΡΙΑΜΟΣ** (Πόρος, τΡάγος, ΜΑΐος, ΣαμΑρεία, ΣολοΜών, ΜακεδΟνία, ΝέαρχοΣ). — 169. Μὴ δις ἐπὶ τὸ αὐτό. — 170. **Βάστα με νὰ σὲ βαστώ, ν' ἀνεβούμε το γκερού** (βάς, τὰ μὲ νά, σε-βαστώ, γάνει...).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον. — Ἔως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ στοιχεῖα δρχ. 1000. Πέρα τῶν δέκα λέξεων, 100 δρχ. ἡ λέξις μὲ ἀπλὰ 150 δρχ. μὲ παρὰ καὶ 200 δρχ. μὲ κεφαλαία. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 500.

[Α — 21]

Καινούργιος χρόνος καινούργια ζωή. Ἀπὸ δὲ τὰ Διαπλάσσοι καὶ τῆς Μαγικῆς Τάξης περιμένω ἓνα γράμμα καὶ τετράδια. Ἰδιαίτερα θὰ χαρῶ ἂν λάβω ἀπὸ τὴν Ἀμαρυλλίδα, Συριανό, Μαῦρο Βέλος ! κύρου, 45, Ἀθῆνα (8), δι' Ἀργυροῦλαν Δήμου.

Προκομένη Τεμπέλα

[Α — 22]

Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλόνι τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλους ες. Ἐπιθυμῶ συνεργασία. Γράψτε : Σάββαν Κάζηλον Ἰουλιανὸν 12, Θεσσαλονικην.

Σιδηροῦς Δούξ

[Α — 23]

Εανθὴ Ἀμαζόνα ἡ βόμβα τῆς Β—54 δὲν λογαριάζεται γιατί ἦταν γεμάτη μὲ ἄχυρα ! Μποῦμ ! Τσοῦπρα — Βαρδάρη Θεοφάνη.

Τρελλὸ Ναυτάκι

[Α — 24]

Μπαίνοντας γιὰ πρώτη φορὰ στὸν κύκλο τῆς Διαπλάσεως θεωρῶ ὑποχρέωση ν' ἀπευθύνω ἀπὸ ἓνα θερμὸ χαιρετισμὸ σὲ ὅλα τὰ Διαπλάσσοι.

Γαλάξιος Οὐρανός

[Α — 25]

Διαπλάσσοι-ες, μπαίνοντας σοβαρά, ἀρχὰ καὶ μεγαλοπρεπῶς ὡς Ἰῶς τοῦ Αἴνου χαιρετῶ ὅλους-ες. Δέχομαι τὴν συμμαχίαν τῶν ἀδυνατών καὶ τὰ πρᾶ τῶν δυνατῶν.

Υἱὸς τοῦ Αἴνου

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
ἐγκατεστάθησαν ὀριστικὰ
στὴν ὁδὸν Ἀριστείδου 10

Νὰ ἔρχεσθε ἐκεῖ γιὰ τὶς ἐγγραφές σας τὶς Ἀγγελίες σας, τὴν Συνεργασία σας καὶ γιὰ νὰ μᾶς δῆτε καὶ νὰ σᾶς δοῦμε.

ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ, ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΚΙ' Ο ΛΥΚΟΣ Ο ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ε'.

Αισθάνεται πίσω του την αναπνοή του λύκου και φοβάται περισσότερο.

Το γουρουνάκι δεν άντέχει πιά κι' άξαφνα πέφτει. Και νά σου ο λύκος. Πέφτει πάνω του και του σπάζει ένα πόδι! Το γουρουνάκι βγάζει μιὰ φωνή. Δεν θά μπορεί πιά νά περπατεί κι' ο λύκος θά τὸ φάει!

Ο Κοκκινομυτάκης άκουσε τή φωνή τής Ροδίτσας και στάθηκε. Γύρισε μάλιστα, χωρίς νά συλλογισθεῖ πώς ο λύκος τὸν κυνηγοῦσε ἀπὸ κοντά. Ο λύκος όμως δὲν ξεχνοῦσε πώς εἶχε τρεῖς γιὰ φαί, κι' όταν ο Κοκκινομύτης σταμάτησε, ξεκολούθησε αὐτὸς νά τρέχη, τὸν έφτασε, έπεσε πάνω του και κράκ! μιὰ δαγκωνιά κι' ένα πόδι τοῦ Κοκκινομυτάκη σπάει. Καημένο παπάκι! Βγάζει κι' αὐτὸ μιὰ φωνή, πὸν τήν άκούει ἡ Κιτρινούλα, ἡ γατίτσα, και στέκεται, και γυρίζει μάλιστα πίσω...

Ο λύκος βλέπει τώρα τή γατίτσα· μὰ κι' ἡ γατίτσα βλέπει τὸ λύκο, τὸν κακὸ λύκο πὸν έσπασε τὰ πόδια τῶν δυὸ της φίλων, μὰ δὲν θά φάει, όχι, τή γατίτσα! Κι' ἡ γατίτσα τρέχει, δλόγγυρα στὸ λύκο, κι' ο λύκος τρέχει δλόγγυρα στὴ γατίτσα. Κυνηγιοῦνται. Κι' άξαφνα ἀπότομα ἡ Κιτρινούλα σηκώνει τὸ πόδι, βγάζει, τὰ νύχια, δρμάει και χύνει τὰ μάτια τοῦ λύκου. Ο λύκος

οὐρλιάζει ἀπ' τὸν πόνο και γυρίζει σάν τρελλός, χωρίς νά ξέρει πιά πὸν βρίσκεται. Ἡ Κιτρινούλα δρμάει πάλι και τοῦ χώνει τὰ νύχια στὸ πόδι τόσο βαθιά, πὸν τὸ αἷμα τρέχει ποτάμι κι' ο λύκος, οὐρλιάζοντας πιδ δυ- νατά, τρέχει, φεύγει στὸ δάσος και χάνεται.

— Όχι, παίζουμε! συλλογίζεται ἡ Κιτρινούλα κα- τευχαιστημένη.

Και κοιτάζει πίσω της, νά ἰδῇ πὸν βρίσκονται και τί κάνουν οἱ φίλοι. Τοῦς βλέπει. Ἡ Ροδίτσα κι' ο Κοκκινομυτάκης εἶναι πε- σμένοι χάμω, μὲ τὰ πόδια σπασμένα, ἀλλὰ κι' έτσι πολὺ εὐχαριστημένοι πὸν δὲν φαγώθηκαν ἀπὸ τὸ λύκο.

— Εὐχαριστοῦμε, Κιτρι- νούλα! λέει ἡ Ροδίτσα. Τί καλά πὸν μᾶς υπερασπίστη- κες!

— Δὲν θά σοῦ ξανακάνω μπάνιο στὸ βάλτο! λέει ο Κοκκινομυτάκης.

Τώρα έπρεπε νά γυρίσουν στὰ λημέρια τους. Ἀλλὰ πώς, ἀφοῦ δὲν μπορούσαν νά περπατήσουν;

Ἡ Κιτρινούλα σηκώνει τὰ μάτια της, βλέπει τὸν μαῦρο οὐρανὸ και τ'άστέρια πὸν λάμπουν. Τὸ φεγγάρι βγαίνει ἀπὸ ένα σύννεφο και φωτίζει ὅλο τὸ δάσος. Και στὰ κλαδιά τῶν δεντρῶν, ἡ Κιτρινούλα βλέπει ένα σωρὸ πουλάκια πὸν κοιμοῦνται μὲ τὸ κεφάλι κάτω ἀπ' τὴ φτερούγα.

(Ἀκολουθεῖ).

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Ο ΤΟΛΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΠΕΙΡΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΠΛΕΞΙΔΕΣ ΤΗΣ ΤΟΥΛΑΣ

Χρωμ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ